



22/06/2015

RECULL DE PREMSA CAP DE SETMANA



Col·legi
de Periodistes
de Catalunya

accesso

INTELLIGENCE TO SHINE

ÍNDICE

PRENSA

2

INTERNET

56



PRENSA



Col·legi
de Periodistes
de Catalunya

acceso

INTELLIGENCE TO SHINE

COL·LEGI DE PERIODISTES DE CATALUNYA

Fecha	Titular/Medio	Pág.	Docs.
20/06/15	NÚRIA PICAS MOSTRA EXPERIÈNCIES I ELS SENTIMENTS A «PESSICS DE VIDA» / Regió7	7	1
22/06/15	BRUSELAS SE RESISTE A DAR EL ADIÓS DEFINITIVO A LA LEY DE SERVICIOS / El Global	8	1

PERIODISME I MITJANS DE COMUNICACIÓ

Fecha	Titular/Medio	Pág.	Docs.
20/06/15	CUMBRE GLOBAL EDITORS NETWORK (GEN) EL LECTOR DE INFORMACIÓN SÍ QUE MANDA / El Mundo	10	1
20/06/15	ESPAÑA EN LA ENCRUCIJADA / Abc -Cultural	11	1
20/06/15	ENTORN DEL PERIODISME / La Vanguardia.cat -Cultura/s	12	2
20/06/15	EL FOTÓGRAFO GREG GORMAN OFRECERAUN TALLER EN LA PARTE CERRADA DE TABACALERA / Diari de Tarragona	14	1
20/06/15	RETORN A LA CORBATA per ARTURO SAN AGUSTÍN / La Vanguardia.cat -Qui	15	1
20/06/15	CIFUENTES INTENTA AMARRAR EL CONTROL DE TELEMADRID CON UN CAMBIO / Abc	16	2
20/06/15	GOOGLE PROCURA LA RECONCILIACIÓ AMB LA PREMSA A EUROPA / El Periódico de Catalunya (Ed. Català)	18	1
20/06/15	LA XARXA I TV3 REFORCEN L'ACORD D'INFORMACIÓ CASTELLERA / El Punt avui	19	1
20/06/15	VALLS LLIURA FINS A 27 GUARDONS EN LA NIT DE PREMIS / El Punt avui	20	1
20/06/15	COMPETENCIA ARREMETE CONTRA EL DUOPOLIO TELEVISIVO / El Economista	21	1
20/06/15	EL GIGANTE DE INTERNET INTENTA REABRIR GOOGLE NEWS EN ESPAÑA / Abc	22	1
20/06/15	LA CADENA COPE FCHA AL PERIODISTA CARLOS HERRERA / La Mañana	23	1
20/06/15	LLUITA MADRID-LLIGA PER LA TELEVISIÓ / La Vanguardia.cat	24	1
21/06/15	HEREDEROS DE SNOWDEN / El País -Semanal	25	1

PERIODISME I MITJANS DE COMUNICACIÓ

Fecha	Titular/Medio	Pág.	Docs.
21/06/15	ENTREVISTA A OLGA VIZA, PERIODISTA: "L'ESPORT ÉS MÉS QUE CONFLICTE" / El Punt avui -Presència	26	1
21/06/15	EL DIARI NACIONAL PER EDICIONS / El Punt avui	27	1
21/06/15	QUINA NIT, LA D'AQUELL 3 DE JULIOL! / Ara -Ara diumenge	28	4
21/06/15	LINXAMENTS VIRTUALS / La Vanguardia.cat	32	2
21/06/15	RECONNECTAR EL PONT TELEVISIU / El Punt avui -Presència	34	2
21/06/15	ENTREVISTA A DAVID DRUMMOND, VICEPRESIDENTE DE GOOGLE: «UNA TASA AL SECTOR DIGITAL ES UN ERROR» / El Mundo -Mercados	36	1
21/06/15	ENTREVISTA A CARLOS HERRERA, PERIODISTA: «EL GOBIERNO ACTUÓ CON LAS TELEVISIONES CON LA GENEROSIDAD DE LA DERECHA BOBA» / Abc	37	2
21/06/15	CUYÀS I L AUDREY HEPBURN / El Punt avui	39	1
21/06/15	UN WEB A PUNT D'ESTRENAR / El Punt avui	40	1
21/06/15	MATRIMONIO A LA ITALIANA / El País -Negocios	41	1
21/06/15	FULLEJAR EL DIARI DIGITAL COM SI FOS DE PAPER / El Punt avui -L'Econòmic	42	1
21/06/15	EL FUTUR DE LES NOTÍCIES, A DEBAT / La Vanguardia.cat	43	2
21/06/15	CONTRASTAR. EL DEFENSOR DEL LECTOR Josep Rovirosa / La Vanguardia.cat	45	1
21/06/15	COMPETÈNCIA MULTA MEDIASET PER PUBLICITAT ENCOBERTA / Ara	46	1
21/06/15	FIL PER RANDA. MILLOR UNA LLIBRERIA / Regió7	47	1
21/06/15	COOPERANTS I PERIODISTES: / Ara	48	2
22/06/15	¿CÓMO LIMPIAR SU IMAGEN EN LAS REDES SOCIALES? / Expansión	50	1
22/06/15	Brigitte Iacombe. LA FOTÓGRAFA AMIGA DE LOS FAMOSOS / El País	51	1

PERIODISME I MITJANS DE COMUNICACIÓ

Fecha	Titular/Medio	Pág.	Docs.
22/06/15	AL-JAZIRA DEMANA A ALEMANYA QUE ALLIBERI EL PERIODISTA RETINGUT / Ara	52	1
22/06/15	CRÍTICAS POR LA DETENCIÓN EN ALEMANIA DE UN PERIODISTA DE AL YAZIRA / El País	53	1
22/06/15	ESTUDIEN L'ARREST D'UN PERIODISTA D'AL-JAZEERA / El Punt avui	54	1
22/06/15	RTV-CYL DEJAA EY POR BDO / El Economista el Superlunes	55	1

COL·LEGI DE PERIODISTES DE CATALUNYA





Núria Picas mostra experiències i els sentiments a «Pessics de Vida»

CURSES DE MUNTANYA

REDACCIÓ | MANRESA

■ La corredora d'ultratrails, Núria Picas, va ser la convidada, dijous, de l'última xerrada del curs dins el cicle «Pessics de Vida», a càrrec del Casino i la Demarcació de la Catalunya Central del Col·legi de Periodistes. Picas va mantenir una conversa amb Xavier Prunés, cap d'Esports de **Regió7**, durant la qual va repassar la seva activitat i en què va mostrar emoció quan va fer repàs de moments complicats com la lesió que va tenir a l'astràgal del peu esquerre i que va posar en un seriós perill la seva trajectòria com a esportista.



SALVADOR REDO

Núria Picas en la xerrada de dijous, al Casino

La manresana resident a Berga –«el Berguedà és com un gimnàs a l'aire lliure»– va recordar els inicis a Montserrat, el seu pas cap a les ultratrails que l'han portada a ser campiona de la Copa del Món

i el seu vincle afectiu a proves com la Cavalls del Vent (ara Ultra Pirineu) al parc del Cadí-Moixeró. També va explicar l'experiència en el camp base del Makalu, al Nepal, en els recents terratrèmols.



22 al 28 de junio de 2015

Bruselas se resiste a dar el adiós definitivo a la Ley de Servicios

■ La Comisión Europea abre expediente de infracción a España por mantener restricciones

EL GLOBAL
Bruselas



A la Comisión Europea no le ha gustado que España se haya olvidado de eliminar las restricciones existentes en algunas profesiones, lo cual iba a plasmarse en una Ley de Servicios y Colegios Profesionales que recientemente la secretaria general del Partido Popular, María Dolores de Cospedal, confirmaba que quedaba "guardada en el cajón". Por esta 'inacción', Bruselas ha abierto un expediente de infracción a España y a otros cinco Estados miembro, al considerar que sus legislaciones nacionales plantean "obstáculos excesivos e injustificados" a la libre prestación de servicios.

En opinión del Ejecutivo comunitario, los requisitos que deben cumplir determinados prestadores de servicios en estos países "son contrarios" a la Directiva europea de Servicios. La apertura de este expediente constituye una petición oficial de información. Los Estados miembro disponen ahora de dos meses para responder a las alegaciones presentadas por la Comisión.

De partida, y a la espera del transcurso de los acontecimientos, la profesión farmacéutica puede estar tranquila ya que el modelo farmacéutico español no debería verse 'afectado', ni directa ni indirectamente, por este expediente ni sus posibles consecuencias. En primer término ya que, respecto al expediente español, Bruselas reclama al Gobierno que "se deroguen las tarifas mínimas obligatorias" que actualmente aplican a los procuradores, además de mostrar su "preocupación" por la legislación vigente en España en virtud de la cual determinadas actividades de los procuradores son incompatibles con las de los abogados. No hay menciones expresas a otros



La Comisión Europea ha abierto un expediente de infracción a España por mantener "obstáculos" en el ejercicio de varias profesiones, si bien solo ha hecho referencias expresas a sectores como la abogacía, y no al farmacéutico.

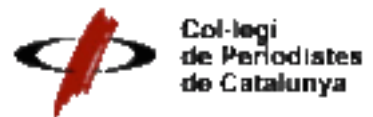
sectores que también cuentan con regulación para el ejercicio profesional como el farmacéutico.

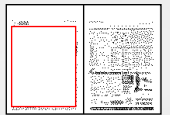
Por otra parte, cabe recordar que, tras las propuestas de separar el binomio titularidad-propiedad del sector de oficina de farmacia que incluían los primeros borradores que circularon de esta ley allá por 2012 y 2013 (de los que nadie asumió nunca su tutoría) para permitir la entrada de capital no profesional en estos establecimientos, la posibilidad de desregular de la farmacia nacional desapareció en los posteriores textos de la norma. Todo ello gracias a la defensa a ultranza del modelo realizada por toda la profesión y la reiterada

apuesta pública hecha por el Ministerio de Sanidad por el actual sistema (si bien no se opina lo mismo desde Economía). Además, el propio Tribunal Superior de Justicia de Luxemburgo ha respaldado en diversas sentencias la potestad que tienen los Estados miembros de establecer restricciones en sus sistemas sanitarios.

No obstante, esta futura normativa sí preveía efectos en el funcionamiento de los colegios oficiales de farmacéuticos, al plantear la libre colegiación, independiente al lugar de ejercicio, y nuevos criterios respecto a las cuotas de colegiación, al considerar excesivas las actualmente vigentes.

PERIODISME I MITJANS DE COMUNICACIÓ





CUMBRE GLOBAL EDITORS NETWORK (GEN)

EL LECTOR DE INFORMACIÓN SÍ QUE MANDA

El periodismo vislumbra su futuro en móviles, redes sociales, vídeos, gráficos, servicios de mensajería e incluso robots capaces de editar

OLALLA NOVOA / VIRGINIA HERNÁNDEZ BARCELONA
ENVIADAS ESPECIALES

Más competencia, más herramientas, más plataformas, móviles encendidos 24 horas... Y, ante tantos estímulos, la atención cada vez más dispersa. La audiencia tiene el poder literalmente en su mano de escoger cómo informarse y los medios tratan de responder en un entorno que cambia de forma frenética.

La cumbre de la Global Editors Network (GEN), celebrada en Barcelona, ha dejado claro que el jefe hoy es el que está al otro lado. El lector manda. ¿Cuáles son los desafíos? Ofrecer contenidos de calidad para públicos muy diferentes, en distintos formatos y con pantallas muy pequeñas.

«Nosotros nos centramos en nuestros usuarios y en lo que necesitan. Una experiencia excelente va de la mano de un periodismo excelente», afirma Cory Haik, productora ejecutiva de información digital de *The Washington Post*, que añade: «Y si conseguimos que vuelvan, quizás en el futuro paguen por ello». Estas son las claves del periodismo que viene:

«POCOS VAN A IR A TU WEB, TIENES QUE IR DONDE ESTÁN ELLOS», DICE MARIANA SANTOS, DEL CANAL FUSIÓN (UNIVISIÓN)

EN "THE WASHINGTON POST" HAN DADO LA VUELTA AL PROCESO: LO QUE FUNCIONA EN MÓVIL Y TABLETA SE ADAPTA A ORDENADOR

► **LENGUAJE EN REDES.** Los móviles se imponen y para Samantha Barry, responsable de redes sociales de CNN, el teléfono es la principal herramienta de trabajo. Allí está su audiencia. Para Barry, cada plataforma precisa un lenguaje y unos temas específicos, y la mejor forma es imaginar qué tipo de persona está en cada red social. Les pone cara: «En Snapchat veo a una chica de 16

años, mientras que en Facebook hay una madre reciente. Al chico de Reddit, de 30 años, le interesa la información internacional».

► **CONQUISTA 'MILLENNIAL'.** «Son nativos digitales y tenemos que hablarles de otra manera». Como directora del equipo interactivo de Fusion, el canal de Univisión y ABC para seducir a los más jóvenes, Mariana Santos está convencida de que vídeo y móvil son los dos conceptos clave. Ante la avalancha, la fórmula está en lo que llama el *efecto wow*: «Mezclar gráficos, interacción y diseño para conseguir que lo tuyo sea sorprendente». Servirlo en pequeñas dosis y combinarlo en elementos que puedan compartir. «Pocos van a llegar a tu web, tienes que ir donde están ellos».

► **VISIONADO EN VÍDEO.** «¿Pequeñas píldoras audiovisuales o reportajes concienzudos? Aumenta la demanda de vídeos y los medios exploran cómo hacerlos más sofisticados. ¿Cómo verlos en móviles? Inga Thordar, responsable de la integración de vídeos en la BBC, apunta a la posibilidad de desarrollar formatos verticales para los teléfonos: «Se adaptarían mucho mejor a los dispositivos móviles. Hay que conseguir la interactividad del vídeo en el móvil, todavía técnicamente imposible, y ser muy creativos».

► **WEB FRAGMENTADA.** «Hasta ahora las redacciones sólo pensaban en las redes sociales para distribuir su contenido y no se daban cuenta del papel que jugaban a la hora de obtener contenido», dice Mark Little, fundador de Storyful, una agencia que verifica la autenticidad del material subido por los usuarios y gestiona los derechos para los medios. El próximo salto en redes, dice, estará en los servicios de mensajería como WhatsApp y Snapchat. Además, «la web social se está fragmentando: Facebook será dominante, Twitter debe tener cuidado de no perder terreno y YouTube y Google continuarán dominando. Luego está Tencent Weibo en China y redes muy potentes en Corea, Japón o Rusia».

► **EXPERIENCIA DE USUARIO.** El ansia por la innovación hace olvidar a veces que el diseño está di-



Para muchos de los ponentes de esta cita, el móvil es ya la pantalla prioritaria cuando se crean contenidos. GEN SUMMIT



Uno de los asistentes frente a una imagen de David Drummond, de Google.



Un ordenador, con esta pregunta: «¿Necesitáis robots en vuestras redacciones?».

rigido a seres humanos. Shazna Nessa, de la Knight Foundation, una organización estadounidense dedicada a promover el periodismo de calidad, insiste en un acercamiento antropológico que vaya más allá de colores y fuentes. Que entienda la verdadera función del diseño: «Las redacciones tienen que volver a mirar hacia cómo se utiliza la información. Ya pasó el

tiempo de locura de desarrolladores y técnicos». Además, fijarse en los horarios de la gente: «No es lo mismo mirar las noticias por la calle, que leer un gran reportaje un domingo por la mañana».

► **REVERTIR LOS PROCESOS.** En *The Washington Post* han creado una línea de productos para atraer audiencias globales. «Es

un producto específico con mucho peso audiovisual, vídeos, fotos, un diseño especial de titulares... Para lograr que los lectores permanezcan más tiempo. Y lo hemos conseguido», explica Cory Haik, responsable de información digital del diario. Pero su gran reto viene ahora. Toca la web, «la gran bestia» y el objetivo es «utilizar lo que funciona en móvil y en tableta y hacerlo al revés, ver cómo lo adaptamos al ordenador».

► **ASALTO ROBOT.** La automatización se impone también en las noticias. Lou Ferrara, vicepresidente de AP relata el pánico de los periodistas cuando anunció el cambio: «¡Nos van a quitar el trabajo!». Siete meses después, su balance es muy positivo: «Hemos liberado en un 20% el trabajo de nuestros periodistas, que lo dedican a información más importante y hemos contratado a un editor para ver en qué otras áreas aplicarlo». De momento, AP lo utiliza con los resultados trimestrales de las empresas y los deportivos.

► **LA INCÓGNITA DE GOOGLE.** «El cierre de Google News en España fue una de las decisiones más tristes. No benefició a nadie», asegura David Drummond, vicepresidente del gigante. La compañía, dice, busca nuevas fórmulas para hacerse un hueco en el sector de la información en España y trabaja con diversos medios de comunicación para conseguirlo. «Creemos en el periodismo de calidad», afirma. La compañía ultima una alianza con más de 70 cabeceras de todo el mundo e invertirá en diversos programas en Europa para estrechar lazos con la industria.



El dedo en la llaga



El «problema catalán»

«Existe y es preciso solucionarlo –señala Zarzalejos–. Más vale que lo asumamos y que lo relativicemos porque desde la categorías absolutas –y más si son políticas– nos encontraríamos con un callejón sin salida.»



«Ocho apellidos vascos»

«La sociedad quiere olvidar la historia criminal de ETA», escribe Zarzalejos, y «utiliza para ello el cloroformo de la comedia», que «suaviza el escozor del recuerdo». «Pero ETA sigue existiendo y su entorno en la legalidad sigue también actuando», añade

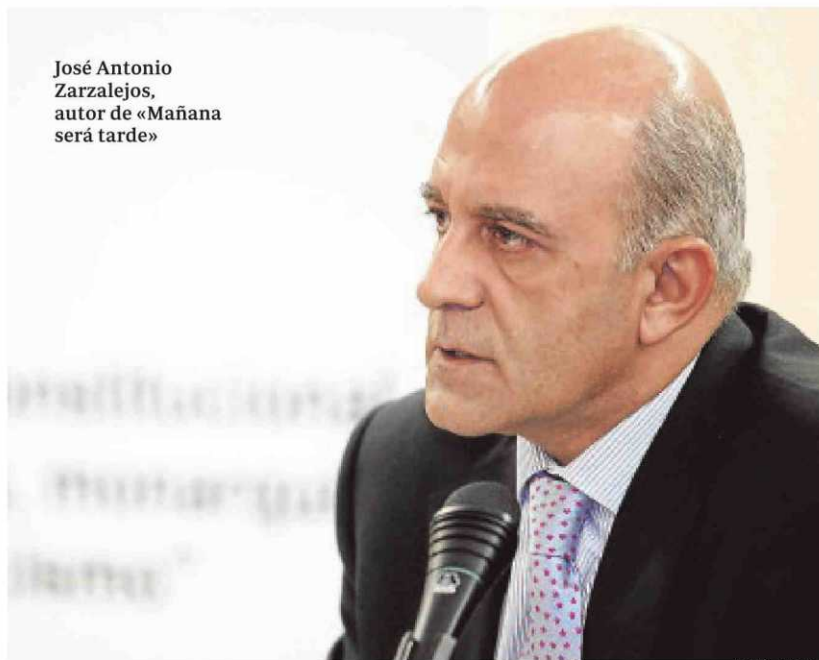
Con más de tres décadas de oficio periodístico –al frente de *El Correo Español* / *El Pueblo Vasco* en los años de plomo de ETA, director de ABC en dos ocasiones–, José Antonio Zarzalejos (Bilbao, 1954) traza en *Mañana será tarde* las cinco encrucijadas de la España actual. Su premisa: la crisis económica desveló la precariedad del sistema político-constitucional de 1978. Mientras se recortaba en sanidad y educación afloraban la corrupción estructural de unos partidos tradicionales que los de Podemos señalaron como «la casta».

Frente a la impugnación a la totalidad, Zarzalejos propone retomar el reformismo. El problema de la Historia española, explica, «es que no hemos interiorizado las enormes ventajas del reformismo constante». Cuando el pulso reformista deja de latir, queda el territorio expedito a unos populismos «traumáticos».

«Grieta» secesionista

Corrupción, Monarquía, Cataluña, País Vasco e independencia de los medios de comunicación son las asignaturas pendientes de la regeneración nacional. Tolerada en la financiación de los partidos o la omnipotencia urbanística municipal, la corrupción implica una bilateralidad de conductas: «No hay corrupto sin corruptor. Y el corruptor actúa habitualmente desde el sector privado. Es donde entran en juego las empresas –grandes y pequeñas– que contratan con las Administraciones Públicas o pretenden sus concesiones», señala.

La Corona no se ha librado de esa impugnación: «Acostumbrada a vivir de las rentas de la legitimidad remota, nunca se había integrado en el sistema y cuando el sistema entró en crisis quedó especialmente desnuda», afirma. Asuntos como el caso Nóos o la cacería de Botswana obligaron a un Rey de salud maltrecha a abdicar en Felipe VI, noticia que el autor adelantó el 31 de mayo de 2014. A partir de ese momento, la mi-



José Antonio Zarzalejos, autor de «Mañana será tarde»

DAVID ARRANZ

ESPAÑA EN LA ENCRUCIJADA

El periodista José Antonio Zarzalejos analiza las asignaturas pendientes de la regeneración nacional española en «Mañana será tarde». Una decidida apuesta por los valores del reformismo

sión del nuevo Rey «consistirá en rehabilitar los elementos del contexto legitimador de la monarquía [...], pero deberá enfrentarse, antes o después, más pronto que tarde, a una apertura de la Constitución a su reforma».

Entre los retos más urgentes, la «grieta» secesionista que se abrió en Cataluña des-

de el fiasco de su Estatuto en 2010. El nacionalismo que sostuvo gobiernos españoles devino en independentista. El pretexto del fallido Estatuto llevó a un Pujol que todavía no se había confesado como defraudador a apadrinar el llamado «proceso».

Aunque Mas no alcanzara sus objetivos, el dino-

saurio independentista sigue ahí, advierte Zarzalejos: «A pesar de las ilegalidades evidentes del proceso soberanista, de las presiones ejercidas por la Generalitat con la máxima potencia, de las manipulaciones informativas, educativas e históricas, el llamado 'problema catalán' existe y es preciso solucionarlo... Más vale que lo asumamos y que lo relativicemos, porque desde la categorías absolutas –y más si son políticas–

nos encontraríamos con un callejón sin salida».

La película *Ocho apellidos vascos* lleva al autor, que hubo de dejar su Bilbao natal por las amenazas etarras, a una amarga reflexión sobre el «maquillaje» de la Historia por los terroristas y sus apéndices civiles: «La sociedad española quiere olvidar la historia criminal de ETA y utiliza para ello el cloroformo de la crisis y de la comedia. [...] Pero ETA sigue existiendo y su entorno en la legalidad sigue también actuando».

Proximidad «tóxica»

¿De qué manera ha contado la prensa estas encrucijadas españolas? Atrapadas por el reto digital y los hábitos lectores del gratis total, las empresas han capeado el descenso de publicidad y ejemplares cultivando una proximidad al poder que Zarzalejos considera «tóxica». A medida que declina el protagonismo de los medios, estos reincidentes en la gesticulación tertuliana, un vocerío más ocupado en debelar al enemigo de las redes sociales que en revelar hechos aquilatados por pruebas.

Mañana será tarde es un ejemplo de responsabilidad profesional: Zarzalejos ilustra lo que Kovach y Rosentiel denominan «periodismo de verificación»; aquel que no confunde filtración interesada con periodismo de investigación: «Todo otro planteamiento que introduzca una épica que sea distinta de la verificación de una filtración constituye seguramente mercancía averiada, vanidosa y, a la postre, falsa», concluye el cronista antes de que sea demasiado tarde.

SERGI DORIA

MAÑANA SERÁ TARDE JOSÉ ANTONIO ZARZALEJOS



Ensayo
Prólogo de A. Muñoz Molina
Planeta, 2015
19,50 euros
★★★★

CUANDO EL PULSO REFORMISTA DEJA DE LATIR, QUEDA EL TERRITORIO EXPEDITO A UNOS POPULISMOS «TRAUMÁTICOS»



Entorn del periodisme

Com, què i per què

ROBERTO HERRSCHER

El 1998, el professor de la UAB Albert Chillón va publicar un llibre seminal, bàsic per als qui ens dediquem a escriure, ensenyar i aprendre a escriure i també per als qui aspirem a ser bons lectors: *Literatura y periodismo. Una tradición de relaciones promiscuas*.

Després d'un elogiós pròleg de Manuel Vázquez Montalbán, Chillón presenta, defensa i analitza una de les branques més riques i promissòries del periodisme a la segona meitat del segle XX: el que alguns anomenen periodisme literari o narratiu, que a Amèrica Llatina es coneix com a *crònica* i que als Estats Units s'engloba en la *marca* de nou periodisme o l'etiqueta (segons Chillón enganyosa) de *no-ficció*.

L'autor, un referent fonamental del que en les ciències de la comunicació es coneix com a *teoria del gir lingüístic*, mostra amb abundants exemples com escriptors i periodistes d'Europa i les Amèriques van utilitzar recursos literaris per explicar els fets del present i indagar en els del passat. Des d'una vinculació amb la novel·la realista del segle XIX, analitza els recursos d'investigació i l'escriptura d'autors tan variats com Josep Pla, John Hersey, Truman Capote, Oriana Fallaci, Ryszard Kapuscinski, Leonardo Sciascia, Gabriel García Márquez, Tomás Eloy Martínez i, dins d'una incipient producció espanyola, el mateix Vázquez Montalbán.

Aquest llibre, que des de la seva publicació va excedir en ambició i impacte l'àmbit de l'acadèmia espanyola, es trobava fora de catàleg, i és un acte de justícia i necessitat que es trobi ara disponible en una edició molt ampliada i actualitzada. El primer que canvia és el nom: ara el llibre es diu *La palabra facticia*. És un desafiament valent, un neologisme que Chillón defensa per tots els mitjans com el terreny on es troben la literatura i el periodisme. Al pròleg original de Vázquez Montalbán ara se n'afegeix un de nou de Jordi Llovet, centrat en la innovadora aportació

de Chillón: la necessitat que el periodisme s'acosti (o torni) al terreny de les humanitats, a la funció de l'intel·lectual públic, necessari per al sosteniment d'una veritable democràcia.

Als nous capítols es reivindica una cosa central perquè el periodisme pugui ser part de la cultura del seu temps: el paper de les ciències humanes en el centre del discurs social i sobretot en els ensenyaments universitaris. Un professor vocacional i amb dècades d'experiència com Chillón viu i pateix en carn pròpia el triomf de com presentar la informació, què s'ha de dir i per què cal dir-ho. Aquest nou llibre, en definitiva, és el vell i valuosíssim *Literatura y periodismo* més una actualització amb nous autors i corrents, un afinament del seu enfocament teòric i, sobretot, un al·legat necessari per les humanitats. |

Albert Chillón

La palabra facticia. Literatura, periodismo y comunicación

UNIVERSITAT DE VALÈNCIA. 526 PÀGINES. 33 EUROS

les claus

L'AUTOR Albert Chillón, director del màster en Comunicació, Periodisme i Humanitats de la Universitat Autònoma de Barcelona, s'ha especialitzat en les relacions entre literatura i periodisme.

L'OBRA És el resultat de tres dècades d'investigació, sobre autors, obres i corrents del periodisme literari o literatura de fets reals.



Albert Chillón

ANA JIMÉNEZ



El periodista Vladimir de Semir, fotografiat recentment a Barcelona

A favor de la ciència

EVA MUÑOZ

El veig de lluny fullejant llibres a la llibreria on ens trobem. Té el vestir i la fisonomia d'un professor de ciències anglosaxó. Vladimir de Semir (Barcelona, 1948) és un dels pioners del periodisme científic d'aquest país. Va coordinar els suplementes de Ciència i Medicina de *La Vanguardia* des del 1982 fins al 1996.

Ara, la coincidència d'una conjuntura personal (una llarga trajectòria com a periodista i docent i una àmplia experiència en el periodisme imprès i digital) i la conjuntura social (crisi del model de negoci periodístic, canvi tecnològic i en les maneres d'accés a la informació) l'ha posat en la tessitura de publicar un llibre, *Decir la ciencia*, que, des del periodisme científic, proposa una reflexió imprescindible entorn del paper del periodisme en aquest temps complex en què vivim. El llibre aborda també alguns dels assumptes clau de l'agenda científica i, per tant, del periodisme científic, i arriba a la conclusió que la *sociabilització* del coneixement científic resultarà decisiva per a l'exercici de la democràcia i, aquí, el periodisme científic hi juga un paper fonamental.

"L'explosió d'una supernova pot

resultar-nos una mica fascinant però, en principi, no ens canviarà la vida. Tot i això, l'última bateria produïda per la companyia californiana Tesla pot transformar la manera com s'emmagatzema i es distribueix l'energia al món", assenyala De Semir. Per això, avui més que mai, el repte del periodisme científic és el context. Ja no es tracta de traslladar a la premsa generalista les notícies de les publicacions especialitzades. És condició necessària, però no suficient.

"Sense context, la informació científica es converteix en anecdòtica". És la informació que contextualitza la dada, el fet nu, la que, particularment en el cas de l'activitat científica, permet entendre l'abast d'innovacions que, per la seva naturalesa, modifiquen o poden modificar profundament les condicions econòmiques, culturals i ètiques de la nostra societat.

De fet, els estudis d'audiències revelen que en l'àmbit digital la gent clica sobretot en els temes de ciència, tecnologia, medi ambient, medicina... El desenvolupament

les claus

L'AUTOR Vladimir de Semir és considerat un dels pioners del periodisme científic d'aquest país. Entre el 1982 i el 1996 va coordinar els suplementes de Ciència i Medicina de *La Vanguardia*.

L'OBRA El llibre *Decir la ciencia* aporta una lúcida reflexió sobre el periodisme científic i l'influx que exerceix en la societat en plena era digital.



Avui més que mai, necessitem fomentar el rigor informatiu. Tres periodistes, Albert Chillón, Vladimir de Semir i David Remnick, proposen als seus llibres incisives reflexions a propòsit de les arrels del nou periodisme, les tradicions heretades o la importància de compartir el coneixement científic



KIM MANRESA

científic i tecnològic –àmbits on no només ens juguem el futur de la nostra cultura sinó també de la nostra economia, ja que és on es genera més valor afegit– interessa. I encara que és cert que en els últims anys les condicions d'accés a la informació s'han modificat profundament i avui la gent recorre a blogs, xarxes socials i altres canals digitals, navegar en aquest marasme requereix informació i criteri, capacitat d'elecció, i això t'ho dona el bon periodisme, diu De Semir. La innovació energètica, tot el relatiu a la sostenibilitat del planeta i al canvi

En l'àmbit digital la gent clica sobretot temes de ciència, tecnologia, medi ambient...

climàtic, el desenvolupament tecnològic en l'àmbit de les comunicacions, i la medicina predictiva i genètica, centraran el debat científic en els propers anys, afirma aquest divulgador. "Són temes que decidiran quin model de societat, i fins i tot d'espècie!, serem en un futur". Tot això apunta a la necessitat d'un debat social. "Però el debat sorgeix si hi ha brou de cultiu. Tradicionalment, s'ha afirmat que la informació és poder. La tasca del periodisme sempre ha estat contribuir al control democràtic del poder. Per això, avui, *sociabilitzar* el coneixement científic és clau per a l'exercici de la democràcia". |

Vladimir de Semir

Decir la ciencia. Divulgación y periodismo científico de Galileo a Twitter

PUBLICACIONES I EDICIONS UNIVERSITAT DE BARCELONA.
324 PÀGINES. 25 EUROS

Estil 'New Yorker'

JORDI AMAT

Vaig passar bona part de l'estiu de l'any 2012 pendent de la bústia. Feia alguns mesos que rebia *The New Yorker* i, pel poc temps que dedicava a llegir la revista, la subscripció s'havia convertit, més aviat, en un estèril esnobisme cultural. Però aquell estiu havia de ser diferent. Esperava amb ansietat el número que havia d'incloure l'anunciat retrat de Bruce Springsteen escrit pel director del mític setmanari. De David Remnick, ja n'havia llegit les esplèndides biografies sobre Muhammad Ali i el president Obama, però encara no el que potser deu ser el seu gran reportatge: "La tomba de Lenin", la seva magna crònica sobre l'enfonsament de l'imperi soviètic que va escriure sent corresponsal del *Washington Post* a Moscou i que el va fer mereixedor del premi Pulitzer. Va passar juliol, va passar agost, van arribar les revistes amb puntualitat, però el número en qüestió protagonitzat pel Boss semblava que s'hagués esfumat. Fins que va arribar el setembre i una veïna, que sense avisar l'havia guardat perquè no s'acumulessin més cartes a la nostra bústia, me'l va lliurar. Havia valgut la pena esperar.

Em vaig fixar un instant en la coberta –una terrassa barcelonina pintada per Javier Mariscal– i vaig endrapar d'un sol mes les 19 pàgines d'una biografia breu que és un exemple modèlic de l'estil de Remnick: entrevistes al protagonista i a gent del seu cercle de confiança, descripció d'espais on el seu personatge desenvolupa la seva activitat pública però també la seva quotidianitat, feina d'hemeroteca cosida a un relat que alterna passat i present... És perfecte.

I, per rematar, com si ho hagués escrit per satisfer el nostre melic local, com una fotografia sonora, els primers segons de l'últim concert de Bruce a l'Estadi Olímpic. "Hola, Barcelona!, he cried out to a sea of forty-five thousand people. Hola, Catalunya!". Aquest re-

trat de Springsteen deu ser la principal novetat de la segona edició anglesa de *Reporting*, un llibre que s'acaba de traduir ara per primera vegada al castellà.

Exceptuant l'*homenot* dedicat al cantant de New Jersey, el volum recopila reportatges biogràfics escrits entre el 1997 –els de l'editora del *Post* Katherine Graham i el novel·lista Don DeLillo– i el 2005 –l'últim, dedicat a la situació de Palestina després de la mort d'Arafat–. Els seus protagonistes són o bé escriptors de primera fila mundial (Philip Roth, Amos Oz) o bé alguns dels principals líders polítics internacionals (Blair, Havel, Putin o Netanyahu). La suma acaba construint el *background* de la millor mentalitat progressista dels Estats Units.

Però el més singular del llibre és que aquesta mentalitat respon a un període de la història recent, que ja sembla molt llunyà, però que no ho és tant, perquè va ser el moment previ a l'esclat de la gran crisi econòmica i quan l'hegemo-

les claus

L'AUTOR Director del setmanari *The New Yorker* des del 1999, David Remnick (1958) és una de les grans figures de la literatura de no-ficció contemporània.

L'OBRA Recopilació de tretze retrats, escrits amb factura literària i afany periodístic, d'algunes de les figures culturals i polítiques més destacades dels últims decennis.

nia dels Estats Units, vencedor inapel·lable de la guerra freda però sacsejat pels atemptats de l'11-S, estava controlada pels falcons neoliberals que van tensar la convivència mundial a partir de la invasió de l'Iraq. Aquestes són les

L'agudesa psicològica acompanya el talent per fondre una conversa privada amb una descripció pública

coordinades per comprendre el llibre. Perquè, a diferència dels grans mestres del retrat literari dels Estats Units –un Capote, un Talese–, el periodista Remnick fa un pas més enllà inscrivint les vides dels grans tipus que retrata en l'esdevenir de l'Occident contemporani.

Així s'entén millor, crec, per què *Reportero* s'obre amb el retrat d'Al Gore, vicepresident amb Clinton i candidat que el 2000 va guanyar vot popular però que va perdre les eleccions presidencials davant Bush fill. Al costat de l'agudesa de l'anàlisi psicològica, al costat del talent per fondre una xerrada privada amb la descripció de l'activitat pública del republicà retirat, Remnick encadena una sèrie de preguntes retòriques per reflexionar què hauria passat al món si Gore hagués estat president. Aquest món, interpretat a mida humana, és el tema d'aquest llibre de gran periodisme. |

David Remnick

Reportero. Los mejores artículos del director del 'New Yorker'

DEBATE. 367 PÀGINES. 24.90 EUROS



David Remnick, editor del 'New Yorker'

ANDREW TOTH / GETTY IMAGES



CULTURA ■ EL COSTE POR ASISTIR AL SEMINARIO ES DE MAS DE 3.000 €, E INCLUYE ALOJAMIENTO Y COMIDA

El fotógrafo Greg Gorman ofrecerá un taller en la parte cerrada de Tabacalera

Solo tres de los ocho fotógrafos que participarán como alumnos son de la provincia de TGN; el resto son europeos

RAFA MARRASÉ

«Estamos tramitando la solicitud, supongo que no habrá ningún problema». Jordi Abelló, director del Teler de Llum, confía en que el viejo edificio de la Tabacalera, en la parte que está cerrada al público, sea finalmente uno de los escenarios que el fotógrafo estadounidense Greg Gorman pueda utilizar como escenario para su taller dirigido a profesionales en Tarragona. Los trámites para poder acceder al edificio se iniciaron meses atrás para que Gorman, conocido por ser el fotógrafo de los famosos –básicamente actores y artistas– en los últimos 40 años y por su dominio de la luz y del blanco y negro, pueda tener la localización deseada. El artista norteamericano vuelve a la ciudad después de la exposición que hizo en el Tinglado 1 del Moll de Costa durante los meses de febrero y marzo pasados y que llevaba por título *A distinct vision*. Entonces fueron 220 las fotografías que se pudieron admirar, en una retrospectiva de una carrera en la que ha retratado los rostros de personajes como Michael Jackson, David Bowie, Andy Warhol, Leonardo Di Caprio, Marlon Brando y muchísimos otros.

«Gorman busca lugares con un ambiente especial, con magia», comenta Abelló. Así, la Tabacalera, cerrada al público durante muchos años, servirá de marco, a modo de nave abandonada en una temática industrial, a una de las clases magistrales de Gorman en el único seminario que va a realizar en Europa y el



Greg Gorman, el pasado mes de febrero, cuando presentó su exposición en Tarragona. FOTO: LLUÍS MILÁN

primero en España, donde ha rechazado propuestas de Madrid y San Sebastián. «Se enamoró de la ciudad cuando vino en febrero e insistió especialmente en hacer el taller aquí. Considera que lo tiene todo: un casco antiguo precioso, mar, una luz incomparable y, otra cosa muy importante, vinos de gran calidad muy cerca», comenta Andrea Eidenhammer, organizadora del workshop (taller). De hecho, Gorman, que se alojará durante toda la semana en el hotel Gran Claustre de Altafulla, es un gran aficionado al vino y, en su anterior paso por Tarragona, hizo una visita al Priorat.

La Tabacalera será el enclave del seminario el 25 de junio y la Casa Castellarnau o la casa Canals, el 26. «No está cerrado cuál de las dos casas será definitivamente el escenario del día 26. Greg Gorman, que llega a Tarragona el lunes 23 de junio, quiere ver personalmente los dos edi-

ficios para decidir cuál de las dos casas elige», cuenta Andrea Eidenhammer. El taller, que se realizará del 24 al 28 de junio, también dedicará dos días a un par de localidades más de la Costa Daurada que aún están por concretar. Cada mañana, Gorman analizará con los alumnos el trabajo realizado el día anterior. «Gorman es un especialista en lo que se refiere a la luz. En el taller se trabajará con las últimas técnicas y tecnologías de la iluminación», explica Eidenhammer.

Ocho alumnos a 3.000 euros

«Cuando decidimos montar el taller en Tarragona hicimos mucha difusión entre el sector, contactando con unos mil fotógrafos de toda España. Recibimos muchas respuestas de los profesionales que nos decían que era una gran oportunidad pero que no podían pagarlo. La crisis ha hecho mucho daño porque en otros países el curso se llena en

tan solo una semana y aquí, en tres meses, ha costado y, si no llega a ser por los participantes extranjeros, no se hubiera podido realizar», explica Eidenhammer. Así, de los ocho alumnos que for-

El célebre artista ha rechazado ofrecer este mismo curso en Madrid o San Sebastián

marán parte del seminario –Gorman solo acepta un máximo de nueve– solo tres son de la provincia de Tarragona, mientras que los otros cinco proceden de Austria, Holanda e Inglaterra. El precio que deberán pagar por el taller es de más de 3.000 euros, lo que incluye las clases, el alojamiento, las comidas y todo el material.



cròniques a peu de carrer

ARTURO SAN AGUSTÍN



La periodista Olga Viza volia dedicar-se a la medicina abans d'optar pel periodisme

Retorn a la corbata

Des que dissabte passat, el dia d'Ada Colau, vaig sentir cert cant aparentment guerrer a la desobediència total, interpretat amb samarreta al saló de Cent, he decidit tornar a la corbata. I crec, honestament, que després de la intervenció de Maria José Lecha, nova regidora de l'Ajuntament de Barcelona, tots els àcrates lírics o similars hauriem de fer el mateix: tornar urgentment a la corbata. I els que puguin, al cotxe amb xofer. Com aquell Léo Ferré, aquell calb amb cabells llargs, aquell anarquista que deia: "Només un entre cent és anarquista, però els anarquistes existeixen i gairebé tots són espanyols". També va deixar dit que "l'anarquia no és violència sinó amor i saber respectar l'altre. Per això l'anarquisme és impossible".

Sí, he decidit tornar a la corbata. La raó és molt senzilla: les samarretes amb missatge polític i les bicicletes s'han convertit en peça i vehicle de demagog o populista avorrit, que és el que no ha de ser mai un demagog o un populista. Les imatges dels nous alcaldes arribant als seus respectius ajuntaments amb bicicleta són tan oportunistes que ni enganyen ningú ni beneficien la causa ecologista.

Afortunadament acostumo a anar caminant a tot arreu i no necessito bicicleta. O sigui, que mentre camino, cavillo i encara no sé si a la nova regidora Maria José Lecha la van deixar parlar només perquè s'alleugés una estona o perquè, per comparació, Ada Colau, la nova alcaldessa de Barcelona, millorés notablement la seva imatge. Perquè el cert és que no es pot comparar la disfressa infantil de guerrera que va utilitzar la nova regidora,

disfressa de plàstic, per descomptat, amb la mirada de la nova alcaldessa. No he confiat mai en cap sindicalista.

La decisió de tornar a la corbata la vaig voler posar en pràctica dilluns passat, però Rafael Nadal era a Islàndia, atent les aurores boreals i ni Màrius Carol, el director d'aquest diari, ni els també amics i col·legues Josep Cuní i Lluís Foix no van voler deixar-me durant una estona alguna de les seves moltes corbates. Ho entenc. Sobretot a Màrius, que es compra les corbates a Londres.

Però dilluns passat no els vaig mentir. Els vaig dir que anava a l'acte de lliurament del premi de Periodisme Quim Regàs i no a participar activament en una

ha guanyat Olga Viza i no perquè sigui dona sinó perquè sempre ha estat periodista competent. A cap dona intel·ligent i capaç no li agrada que la premiïn només perquè és dona. En aquella època en què encara no sabem gairebé res, Olga Viza volia dedicar-se a la medicina.

Res a veure, doncs, amb la nova regidora Maria José Lecha, qui, segons lleigeix, quan era petita volia ser monja. Però tampoc totes les monges o exmonges no són iguals. No té res a veure, per exemple, Teresa Forcadell, amb vel o sense vel, amb sor Genoveva, que ve a ser com Teresa de Calcuta, però sense publicitat.

La nonagenària sor Genoveva, que s'acaba de trencar el fèmur i que, malgrat aquest contratemps, continua fugint de la publicitat com de la pesta, fa ja molts anys que sap el que són els abandonats. I Emilia Llorca, rebel amb causa, activista de la Barceloneta i a la Barceloneta, víctima mortal d'un accident de trànsit, no tenia res a veure amb alguns dels nous regidors

que dissabte vestien samarretes amb missatges polítics i compartien ferotges ampolles d'aigua mineral de les de litre i mig. El saló de Cent estava acollonit. Però només per la vulgaritat d'alguns.

Vaig conèixer Emilia Llorca i per això em va agradar que la nova alcaldessa, que potser abusa massa del metro, la cités en el seu discurs. Emilia no era l'eurocomunisme italià sinó la Barceloneta real. Res a veure, doncs, amb aquesta *Pakistaneta* dels mojitos assassins que un mal dia, si no ho evita a temps la nova alcaldessa, enverinarà un grup de turistes anglesos, nord-americans, alemanys o italians. Són els que surten més a les notícies.

olga viza
Aquest any ha guanyat el premi Quim Regàs i no perquè sigui dona sinó perquè sempre ha estat periodista competent

sardinada. I era veritat. Fins i tot jo, de vegades, dic la veritat. A Manuel Milián Mestre no li vaig voler demanar que em deixés durant una estona alguna de les seves corbates perquè fa poc va topat amb Pablo Iglesias per culpa precisament de les corbates. O del populisme. Es veu que en un d'aquests passadissos oficials europeus transitats per tant inútil que viu dels nostres impostos, Pablo Iglesias li va dir a Manolo que no suportava els païos que duen corbata. I Manolo, que sap llatí, es va posar a riure.

La raó per la qual dilluns passat vaig voler tornar a la corbata que encara no tinc, era, ja ho he dit, l'acte de lliurament del premi Quim Regàs, que aquest any



Protesta de los trabajadores de Telemadrid contra el ERE en la sede de la Comunidad, en la Puerta del Sol, en marzo de 2014

JAIME GARCÍA

Cifuentes intenta amarrar el control de Telemadrid con un cambio de la ley

► La Asamblea elegirá por mayoría cualificada al consejo de administración de la cadena, que, con el modelo actual, iba a estar en manos de la izquierda

ADRIÁN DELGADO/ITZIAR REYERO
MADRID

Cristina Cifuentes, futura presidenta de la Comunidad de Madrid a tenor del pacto entre PP y Ciudadanos, cambiará la ley de Telemadrid para evitar que el control de la televisión pública caiga en manos de la izquierda. Como ya avanzó ABC, con la legislación actual el nuevo reparto de escaños en la Asamblea dejaría en minoría el número de consejeros que el PP puede proponer para el consejo de administración, encargado de controlar los contenidos y de designar al director general. Los populares podrían elegir así solo 3 nombres; el PSOE, otros 3; Podemos, 2, y Ciudadanos, 1. Ni siquiera el apoyo de este último partido permitiría a los populares decidir sobre el futuro de la televisión y la radio madrileñas.

Para evitarlo, el PP –con el apoyo de Ciudadanos– modificará la Ley 13/1984, de 30 de junio, de Creación, Organización y Control del Ente Público Radio Televisión Madrid. Telemadrid es una

de las «patatas calientes» –marcada por el ERE de 829 trabajadores en 2013– heredadas de Ignacio González con las que tendrá que lidiar el nuevo Ejecutivo regional en los primeros compases de esta legislatura. Según ha podido saber ABC, el cambio de esta ley es una de las prioridades de Cifuentes y pretende que se produzca antes de que se constituya el nuevo consejo de administración del ente público.

Con esta modificación, la elección de los consejeros –actualmente 9, aunque se desconoce si variarán– y del director general será por mayorías cualificadas. Así consta en el punto 44 del documento definitivo que ayer firmó Cifuentes con el líder de Ciudadanos en Madrid, Ignacio Aguado. Un acuerdo de 76 claves para que la formación naranja apoye la investidura de la candidata popular el próximo martes.

Ambos partidos estarían a favor de que los consejeros del ente público sean elegidos por el pleno de la Asamblea con una mayoría de tres quintos; es decir, por 77 diputados de los 129 como mínimo. El reparto de escaños es de 48 para el PP, 37 para el PSOE, 27 para Podemos y 17 para Ciudadanos.

Los retos, en cifras

3,8 %

La televisión pública madrileña arrastra desde hace años malos resultados, con audiencias que actualmente no superan el 3,8% de share, frente al 9% que están haciendo otras cadenas autonómicas

97,6 millones

La cadena cuenta con un presupuesto de 97,6 millones, frente a los 80,3 de 2014. Este año ha aumentado para poder pagar indemnizaciones del ERE

829 despidos

Aún tiene procesos judiciales abiertos por el ERE que en 2013 despidió a 829 trabajadores, a los que todavía debe parte de la indemnización

48 %

El año pasado Telemadrid se gastó el 48% de su presupuesto en contenidos externalizados, mientras parte de sus estudios en la Ciudad de la Imagen permanecen sin uso

Una vez constituido el consejo, sus miembros –9, si no varía su cifra– elegirán por mayoría de dos tercios al director general. De producirse este cambio, el nombramiento del máximo responsable requeriría el apoyo de 6 consejeros. Aunque se mantuviera el reparto de poder de la ley actual –3 el PP, 3 el PSOE, 2 Podemos y 1 Ciudadanos–, el director general necesitaría la confianza de los consejeros propuestos por los populares y los socialistas, o de cualquiera de los últimos más los tres que suman Podemos y Ciudadanos.

Modelo de la BBC

El objetivo es «despolitizar y profesionalizar» la televisión y la radio de los madrileños a través de un modelo de «gobernanza» similar al de la BBC inglesa. Para ello, PP y Ciudadanos quieren aprobar en la Asamblea, con el «mayor consenso posible» de los grupos parlamentarios, una «carta básica» de derechos y obligaciones del ente público. Una especie de «guía» a la que se ciñan los consejeros, responsables y directivos de la cadena para garantizar «la objetividad, la imparcialidad y la pluralidad».

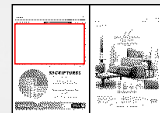
En línea con esos criterios, la nueva Telemadrid resultante del cambio de la ley elegiría a su director general entre un «perfil técnico y profesional» que venga de fuera de la cadena pública. Cifuentes y Aguado también coinciden en que hay que eliminar todos los cargos de confianza existentes.



Elección del director **Los populares quieren que el máximo responsable de la cadena tenga un perfil profesional ajeno al ente**

PSOE y Podemos, los dos partidos que iban a salir beneficiados con el actual reparto de poder, están de acuerdo con «despolitizar» el ente público. Coinciden también en que la elección de la dirección de la cadena tendrá que hacerse atendiendo a la «trayectoria profesional». Los socialistas, además, siempre han defendido que el máximo responsable del medio público sea elegido por mayoría cualificada de la Asamblea de Madrid.

El control de Telemadrid por parte de la izquierda había puesto sobre la mesa la posibilidad de readmitir a parte de los despedidos en el ERE de 2013. Una cuestión que Podemos llevó en su programa y que los socialistas se comprometieron a estudiar. Con el cambio de ley queda casi descartado. Sobre todo, porque Ciudadanos, al igual que el PP, disiente sobre esa medida por su viabilidad económica. Cifuentes, esperará a que concluyan todos los procesos judiciales para tomar una decisión definitiva sobre una televisión pública que, en campaña, no descartó cerrar si no es rentable.



GLOBAL EDITORS NETWORK

Google procura la reconciliació amb la premsa a Europa

► El vicepresident Drummond ofereix una ajuda de 150 milions de dòlars

► Admet el dolor que va sentir quan va tancar el servei de Google News d'Espanya

SAÛL GORDILLO
BARCELONA

El monstre d'internet Google va escenificar ahir a Barcelona el seu intent de reconciliació amb els mitjans de comunicació europeus amb l'anunci, per part del seu vicepresident de desenvolupament corporatiu i director general d'assumptes jurídics, David Drummond, d'un pla pilot per invertir 150 milions de dòlars en tres anys per ajudar en la innovació en la premsa.

En una intervenció molt esperada al congrés anual del Global Editors Network, Drummond va admetre que la decisió de tancar el servei de

Google News a Espanya li va resultar molt dolorosa: «Hi vam perdre tots. Nosaltres també, perquè creiem en la lliure circulació de la informació», va dir i va admetre que potser la seva companyia no ha escoltat prou les empreses i els professionals de la comunicació. L'impacte de la desaparició, fa sis mesos, del servei Google News ha sigut pràcticament nul per a la majoria de mitjans digitals espanyols.

Drummond va aprofitar la seva visita a Barcelona, que des de dimecres reuneix 500 professionals i editors de mitjans de comunicació, per llançar el missatge que Google i els seus enginyers estaran al servei del



► David Drummond intervén al Global Editors Network al CCCB.

tendències EL PERIODISME 'IMMERSIU'

► El periodisme *immersiu* i la realitat virtual van causar sensació en el congrés. Unes ulleres o un mòbil adaptat permeten viure en 3D una explosió en un carrer d'Alep.

► Notícies als rellotges intel·ligents. L'adaptació dels

continguts i la interactivitat en totes les pantalles, inclosa la dels *smartwatch*.

► Barreja de perfils professionals a les redaccions, amb analistes de trànsit i científics de dades que aposten per la predicció dels continguts a la xarxa.

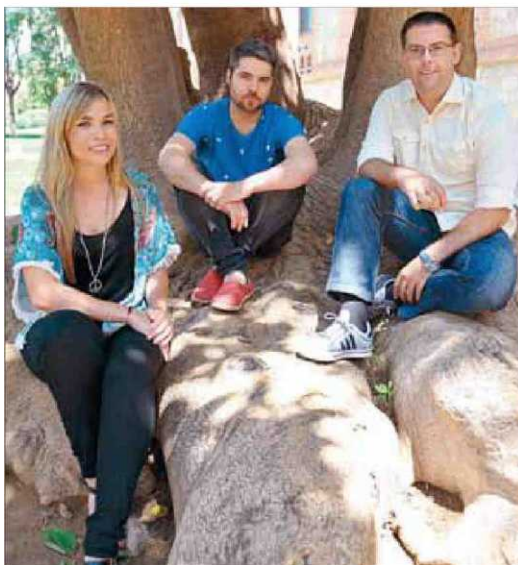
sector per ajudar-los a convertir les seves idees en projectes viables. Amb el model de negoci, no obstant, no es va entretenir gaire.

Google és el cercador que més visites aporta a les pàgines dels mitjans de comunicació a internet. Els editors europeus han plantat cara davant la companyia per obtenir ingressos dels seus continguts, i en aquest context les paraules de Drummond poden interpretar-se com un punt d'inflexió. El vicepresident de Google va afirmar que els mitjans i empreses com la seva o Facebook estan obligats a col·laborar, i que els usuaris hauran de pagar per les «notícies amb valor».

A més d'oferir ajuda als mitjans per millorar en tecnologia i formació dels seus professionals, Drummond va esmentar dos projectes per recuperar la confiança en les marques periodístiques i per protegir les pàgines web de notícies de la censura i atacs informàtics.

PERIODISTA ACTIVISTA // Minuts abans, l'inspirador del denominat «periodisme ciutadà» Dan Gillmor va reivindicar l'«activisme» per als periodistes i va alertar del risc d'alimentar gegants de la xarxa com Facebook, que va presentar com una amenaça per als professionals de la informació. Gillmor, professor i bloguer de referència, va recordar que els periodistes arrisquen les seves vides per aconseguir històries, a diferència de les companyies de la xarxa.

Després del pas per Barcelona, el congrés del Global Editors Network se celebrarà el 2016 a Viena. ■



Els presentadors de les retransmissions, Elisabet Carnicé, Biel Duran i Carles Cortés ■ TV3

La Xarxa i TV3 reforcen l'acord d'informació castellera

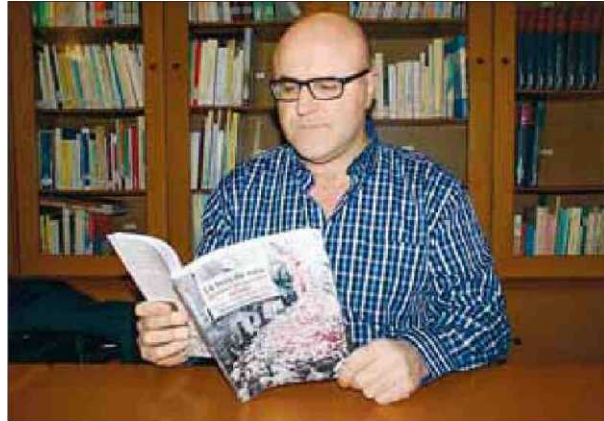
■ L'aliança inclou la retransmissió en directe de més diades i una segona temporada de l'espai 'Dosos amunt'

Redacció
BARCELONA

Els responsables de La Xarxa i de Televisió de Catalunya (TVC) van presentar ahir el nou conveni entre els dos ens per a la producció conjunta d'informació castellera. L'acord inclou la retransmissió en directe de més diades castelleres –passant de nou a onze–, sis de les quals estaran coproduïdes entre La Xarxa i TVC, així com l'emissió de la segona temporada del programa *Dosos amunt*, que fa un resum de cada jornada castellera. Tant el president de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA), Brauli Duart, com el conseller delegat de la Xarxa Audiovisual Local, Francesc Pena, van valorar positivament els resultats del primer conveni per la "correcta utilització de recursos públics".

Duart va qualificar "d'excel·lents" els resultats del primer conveni que es va signar entre La Xarxa i TVC l'any 2012. Va afegir-hi que aquest tipus d'acords són un exemple d'una "correcta utilització dels recursos públics", motiu pel qual va apostar per arribar a més acords d'aquest tipus en el futur.

El director de TV3, Eugeni Sallent, va detallar les novetats del nou conveni, entre les quals hi haurà més retransmissions en directe, onze en total, a més de sis jornades coproduïdes entre La Xarxa i TVC. En concret, la festa major de les Santes de Mataró, la diada de Sant Fèlix de Vilafranca; la diada del primer diumenge de Santa Tecla a Tarragona, la diada de Santa Úrsula de Valls, la diada de Tots Sants, a Vilafranca del Penedès, i la diada dels Minyons de Terrassa. ■



El filòleg Xavier Brotons serà reconegut per la seva reedició del sàinet teatral 'Lo tres de nou' ■ J.L.E. / EL PORTAL NOU

Valls lliura fins a 27 guardons en la Nit de Premis

■ Laia Vilà i Josep M. Poblet comparteixen el premi Vallenc de l'Any

Josep Lluís Eras / EPN VALLS

En la 32a edició de la Nit de Premis de Valls es lliuren avui al vespre, al Centre Cultural, fins a 27 guardons a persones i entitats del teixit social i econòmic de la ciutat i la comarca de l'Alt Camp. En l'acte hi participaran la cantant i actriu Cristina Murillo i el pianista Medir Bonachi.

El premi més destacat de la nit, el Vallenc de l'Any, aquesta edició el compartiran els científics i investigadors Laia Vilà i Josep Maria Poblet, mentre que el premi a la iniciativa cívica serà per a l'Espai de l'Estudiant.

Pel que fa al premi Isidre Rabassó d'identitat castellera, que atorga la Colla Vella, serà per a Xavier Brotons, autor de la reedició crítica del sàinet *Lo tres de nou*, de Raimon Casas.

El vintè premi Joan Ventura Solé de periodisme casteller que atorga la Colla Joves es lliurarà a David Oliete, i el premi Cristina Requenai Giró de periodisme recaurà en Carles Cubos, autor del documental *Nosaltres, els Xiquets de Valls*.

En l'àmbit econòmic destaca el guardó al foment de l'exportació 2014, que serà per a les firmes Grupmicros, Síndar Europea SL i Fieldturf Poligras SA, i el reconeixement de la Cambra de Comerç de Valls serà per a la Fundació Ginac.

Entre altres, també es lliuraran els trentens premis a la salvaguarda del patrimoni cultural de l'Alt Camp. En aquest àmbit s'han reconegut diverses actuacions, com ara la remodelació del convent del Carme o de la Cooperativa Agrícola de Valls. ■



Competencia arremete contra el duopolio televisivo

La CNMC vigila el sector financiero tras la reestructuración

E. C. SANTANDER.

El presidente de la Comisión Nacional de los Mercados y la Competencia (CNMC), José María Marín Quemada, calificó ayer de "inquietante" el duopolio en que se ha

convertido el mercado publicitario televisivo, en alusión al reparto entre Atresmedia y Mediaset.

En las jornadas de la Apie celebradas en la UIMP, con el patrocinio de BBVA, refirió que el organismo de Competencia vigila el escrupuloso cumplimiento de las condiciones de fusión -Antena 3 y La Sexta, Telecinco y Cuatro- pero es "una situación delicada" que debe resolver el Gobierno. Quemada sugirió que la solución podría pasar

por TVE, sin descartar que la nueva tecnología lo resuelva a la luz del empuje de alternativas como Netflix, que ha sido capaz de ocupar un 30 por ciento del mercado en Estados Unidos y está entrando en países europeos.

Quemada denunció la existencia de "muchos cárteles" colusorios con la competencia en España heredados de posiciones de empresas privatizadas y montados a través del BOE, y reconoció que vigila el

sector financiero tras la profunda concentración y prácticas específicas como la decisión de Caixabank de aplicar comisiones a los usuarios de sus cajeros que no sean clientes.

El presidente del regulador se quejó de que España se expone a varias sanciones administrativas por parte de Bruselas por haber retirado, vía normativa, competencias de la CNMC en los escasos 22 meses que lleva operando.

Quemada mostró preocupación especial por los límites fijados relacionados con las pólizas profesionales y los peajes eléctricos. Desde que echó a andar la CNMC ha desmantelado 14 cárteles. Durante 2014 impuso multas por unos 70 millones y en el primer semestre de este ejercicio alcanzan los 200 millones en sanciones. La última la impuso el jueves a un grupo de 20 compañías, de las que no desveló actividad, por "más de 60 millones".



Agregadores de noticias en la Red

El gigante de internet intenta reabrir Google News en España

ABC BARCELONA

David Drummond, vicepresidente de Desarrollo Corporativo de Google, se mostró esperanzado ayer en que las conversaciones que la multinacional estadounidense mantiene con editores y autoridades españolas conduzcan a la reapertura en España del servicio de agregación de noticias Google News, cerrado el pasado diciembre.

En su intervención en el foro Global Editors Network (GEN), clausurado ayer en Barcelona, Drummond confesó abiertamente que el cierre de Google News en España fue «una de las decisiones más tristes» que hubo de tomar como responsable de la compañía. Para Drummond, «el planteamiento de todo o nada de la (nueva) ley de Propiedad Intelectual nos llevó a cerrar Google News aquí. Perdimos unos y otros; fue una de las decisiones más tristes que he tenido que tomar en Google». Según el vicepresidente, «no hemos tirado la toalla... Seguimos hablando con los grupos editoriales y con el Gobierno, y espero que podamos reabrir en un futuro».

Drummond hizo balance de la iniciativa DNI (Digital News Initiative), lanzada en abril y con la que la empresa californiana se propone financiar proyectos innovadores de los medios periodísticos, informa Efe. La iniciativa comenzó con once socios, entre ellos GEN y los diarios «The Guardian», «Die Zeit», «Les Echos» y «El País», pero ahora asocia ya a más de 65 participantes, y cerca de un millar de entidades han expresado su interés en participar, según Drummond.

Fondo de 150 millones

En el marco de la iniciativa DNI, Google ha creado un fondo de 150 millones de euros para apoyar proyectos tecnológicos innovadores de los medios europeos en el ámbito digital. «Es una tarea complicada -dijo Drummond- y queremos tomarnos el tiempo apropiado para hacerlo bien, de manera transparente y equitativa». El responsable de Google indicó que los detalles del proceso de solicitud de ayudas se darán a conocer a partir de septiembre.



La Cadena COPE ficha al periodista Carlos Herrera

“Vuelvo a una emisora que me lo dio todo. Vuelvo comprometido con la información y el entretenimiento. Pensando en el oyente. Esté donde esté. Me escuche, me vea o me lea desde cualquier soporte”, así resumió el periodista Carlos Herrera su fichaje en la Cadena COPE. El comunicador será a partir del 1 de septiembre el nuevo conductor de las mañanas de la emisora. Herrera estará los próximos tres años.



Lluita Madrid-Lliga per la televisió

FUTBOL ▶ Javier Tebas, president de la Lliga, va explicar ahir després d'una assemblea extraordinària celebrada a Vila-real que l'LFP ha recuperat de Mediapro els drets televisius de 37 dels 41 clubs que formen la patronal amb vista a la seva venda centralitzada aquest proper any. Les discrepàncies més grans són amb el Madrid pel contracte amb Telefónica. / Redacció



EL PULSO | CRÓNICAS DEL SIGLO XXI



El ministerio de las falsas verdades. Putin tiene un ejército de agitadores con la misión de ensalzar su imagen en la Red, denuncian dos antiguos trabajadores.

Herederos de Snowden

POR MONIKA ZGUSTOVA

En San Petersburgo, en un edificio de cuatro plantas llamado Investigación de Internet, siete días por semana y 24 horas al día trabaja por turnos un ejército de *trolls*. Esos agitadores-blogueros-propagandistas en la Red se dedican a alabar a Putin y su Gobierno. Entrar en ese ejército no es fácil: en el examen de ingreso hay que demostrar la capacidad de escribir 135 artículos y réplicas al día porque es lo que se le exige a un empleado en una jornada laboral de 12 horas. El objetivo es inundar Internet con mensajes que retraten a Putin como a un benefactor y a Obama y Merkel como a unos sangrientos dictadores. Nada nuevo, una fábrica propagandística parecida a la que ya existía en la Unión Soviética, solo que en versión redes sociales.

Marat Burkhard, un empleado de la empresa, no aguantó más de dos meses en ese, según él, "ministerio de la verdad orwelliano que propaga falsedades". Al abandonar el empleo que calificó de "absurdo e indigno", en marzo pasado, dio una entrevista a la emisora Radio Free Europe en la que reveló el funcionamiento de ese mastodonte de desinformación. La división de trabajo es simple. Cada mañana, el ejército de *trolls* se divide en tres. El primer equipo desempeña el papel de "villano" criticando, por ejemplo, una decisión del Gobierno central o regional; el papel del segundo equipo es contradecir y difamar la crítica del primero con argumentos lógicos y una fuerte carga sentimental, señalando artículos del tercer equipo que justifican y alaban la postura y el trabajo de las autoridades. Esos blogueros deben transmitir una imagen de individuos desinteresados, deseosos de expresar su opinión en la Red; contestan cartas de los periódicos rusos e internacionales tanto en ruso como en inglés y otros idiomas, mandan tuits y se hacen amigos de personas reales en las redes sociales. Su tarea tiene alcance internacional: según algunas revelaciones, por ejemplo,

intentan alejar a Serbia de la UE y atraerla bajo la esfera de Rusia. Se trata de una organización minuciosamente diseñada; su director es una persona cercana a Putin.

Al contrario que Burkhard, Lyudmila Savchuk nunca quiso trabajar seriamente para la empresa; esta periodista se introdujo en el ejército de los *trolls* para poder denunciarlo. Al dejar el trabajo, esta madre soltera de 34 años se llevó archivos importantes que habían escrito sus compañeros y denunció además a la empresa por pagar a sus empleados con dinero negro. "La peor experiencia que tuve en ese trabajo fue tener que describir a Obama como a un mono negro", confiesa Savchuk. "Pero estaba obligada a hacerlo y lo hice. El odio que reparten los *trolls* llega a llenar el mundo real".

Al denunciar las prácticas de su Gobierno, Lyudmila Savchuk y Marat Burkhard han seguido las huellas de Edward Snowden: sacar a la luz el control y la manipulación de los ciudadanos. El asesinato del disidente Borís Nemtsov fue un signo para Savchuk: "Me da cuenta de que cualquiera que se opone a las autoridades puede acabar como él. Incluso yo misma".



Olga Viza. Periodista. Dilluns va recollir el premi Quim Regàs de periodisme esportiu

“L'esport és més que conflicte”



Vaig tenir la sort d'entrar a Miramar quan era una gran escola de periodisme esportiu

GEMMA BUSQUETS

● Col·labora amb *Vespre a La 2* en què cada dimarts fa una entrevista. Olga Viza, però, acredita 36 anys de periodisme actiu.

Com se sent rebent un guardó que tenen noms com Lluís Foix o Ramon Besa?

Vaig sentir per primer cop a la vida el que era rebre un premi a la trajectòria. Ja amb el nom Quim Regàs, em poso dempeus. Després quan repasso la llista de premis i veig Ramon Besa, em poso de genolls; és un referent. Molt honorada.

Rebre un premi a la trajectòria s'interpreta com un final d'etapa?

Home no! Fa 36 anys que treballo i tal com va dir la president del Parlament, Núria de Gispert, sóc una professional polièdrica. Vaig començar amb els esports, i vaig estar-hi molts anys, també en informació general, però abans culturals, musicals... Crec que el periodisme té una essència i l'apliqués en qualsevol especialitat; evidentment t'has de documentar quan fas algun canvi. I quan vaig fer el pas de l'esportiu a informació general vaig haver de desprendre'm de la motxilla del que penso que és el rovell de l'ou del periodisme esportiu: la rivalitat, victòries, derrotes... En definitiva, la condició humana.

El periodisme esportiu sovint se l'ha menystingut.

Els periodistes esportius s'han treure els complexos; jo mai n'he tingut. Si algú té algun dubte que és un gènere menor, pensi que treballa amb material molt sensible. Perquè l'esport cotitza a borsa, l'esport identifica, l'esport uneix i separa, dona glòria als estadis i mi-sèries als despatxos. Només hem de veure darrerament com fa de vas comunicant amb la política. Si això no és material sensible, exigent o difícil que algú m'ho expliqui.

En el discurs d'agraïment va reflexionar sobre l'actual periodisme esportiu. Va dir que és reduccionista i declaratiu.

De vegades tinc la sensació que ens estem fent un gol en pròpia

Reclama l'honestedat com a guia de l'ofici i reivindica el periodisme esportiu

porta. Confonem un bon debat amb un debat a crits i hem descobert que el conflicte té una capacitat d'hipnosi brutal per a l'audiència. I això no és essència de periodisme.

És pessimista amb la professió?

No, crec que és un ofici necessari i el material amb què treballem és màxim i crec que la gent, si apugem una mica el llistó, no es queixarà. És més, crec que ho agrairia. En aquesta obsessió per arribar a les multituds, per guanyar audiència de manera ràpida i a cop de flaix, de vegades utilitzem fórmules que sabem que funcionen, i és el conflicte. I l'esport és molt més que això. I la política és molt més això.

S'ha perdut la profunditat de camp per buscar el soroll immediat.

Exacte. El món és molt complicat i ens quedem amb la superfície, amb la capa d'oli que sura sobre l'aigua. I sóc la primera que pensa que perseguir l'èxit és lícit; vull que els programes tinguin audiència, però cal fer un exercici de responsabilitat.

Va ser de les primeres dones que va presentar esports. Se sent una pionera? Ara es prioritza més la imatge?

Respecte a la segona pregunta, no és culpa d'elles sinó de la gent que ho decideix, el perquè ho fan. Sóc partidària que tothom ha de tenir una oportunitat, però també que es persegueixi l'èxit professional. Quan em van posar davant d'una càmera per primer cop tenia 21 anys i no era gaire conscient de ser passatgera d'aquell trencagels en què hi havia quatre dones.

Era també una altra televisió, en el sentit més pur.

Vaig tenir la sort d'entrar a Miramar quan era una gran escola de periodisme esportiu. Era una tele que sobria, volia trencar amb els vicis del passat. Hi vam fer coses insòlites i experimentàvem i no ens feia por res. Per això la tele va evolucionar.

Molt diferent a la TVE d'ara.

Vaig ser-hi quan TVE era capdavantera i única, poderosa. I he tornat a una TVE que està lluitant per sobreviure. Vaig tornar per una qüestió absolutament romàntica. Em van trucar i aquella sang és la meua. És un moment molt patidor per a ells. La tele pública mai hauria d'intentar competir en quantitat; sí en qualitat.

A propòsit del premi, n'ha fet balanç? Amb quin moment es queda?

No sóc de les que guardi agendes, ni de les que reviso. I sense revisar però mirant enrere, per mi els Jocs Olímpics és el moment més orgullós, per connotacions personals i professionals. Ho vaig viure des que era una il·lusió a una realitat i finalment un gran èxit. També he fet petites grans coses, més anònimes però, i que m'han influït molt.



Olga Viza fotografiada dilluns en el moment del discurs d'agraïment. ACN



Comunicació

El Punt Avui acosta el focus al territori amb noves edicions i vol reforçar la seva condició de diari de referència nacionalment compromès

El diari nacional per edicions

Emili Gispert
GIRONA

El Punt Avui dona un nou impuls al projecte de diari nacional per edicions traient al carrer, a partir del dia 28, les edicions de Barcelona, Camp i Ebre, Lleida i Maresme, que se sumen a la de Girona, que es reforma i potencia. El mateix dia que es posen en marxa les noves edicions, el diari retoca la seva estructura per als continguts d'interès general per reforçar la seva condició de diari de referència nacionalment compromès. I, al mateix temps, renova completament el seu web (www.elpuntavui.cat), que serà tecnològicament millor, més ràpid, amb un disseny més actual i adaptable a tots els terminals mòbils, especialment als

telèfons i a les tauletes.

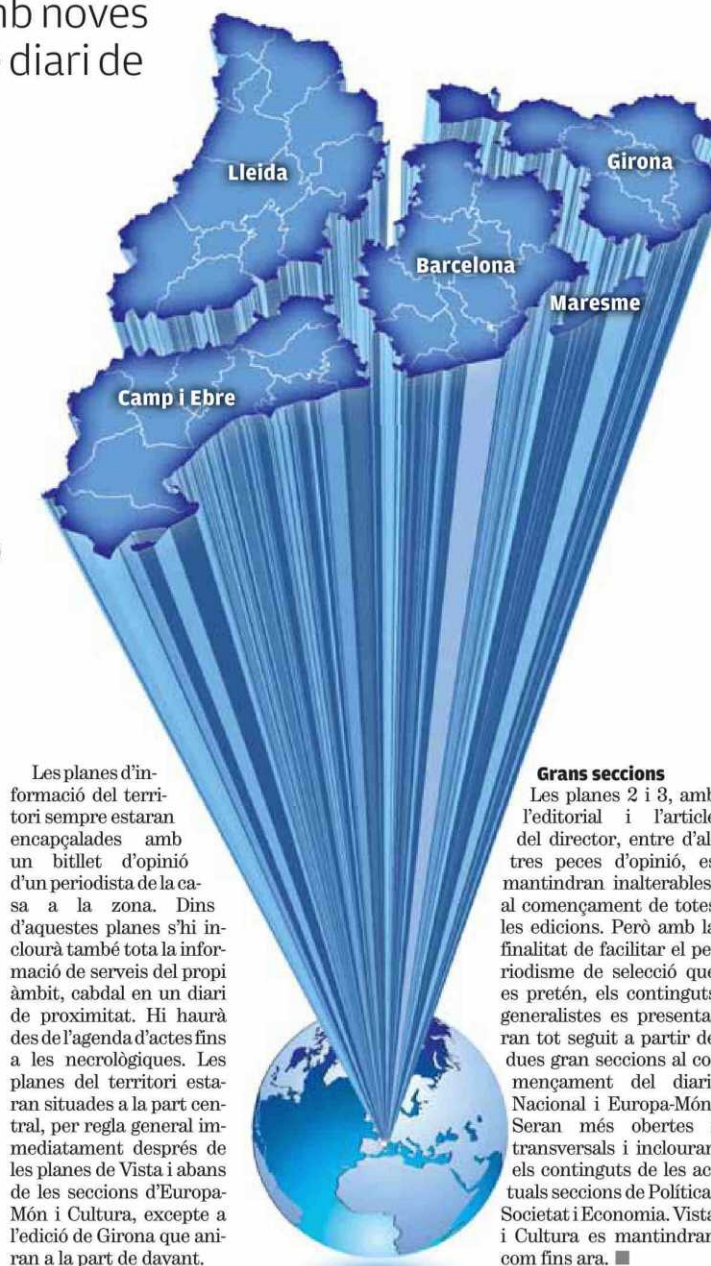
Més proximitat al territori i a la seva gent i major compromís amb el país a través d'un periodisme d'apostes per temes propis. En tots els formats de distribució dels continguts: paper, web i televisió. Aquest és el nus del projecte de diari nacional per edicions. Inclou la informació generalista –local, nacional i internacional–, la informació esportiva –el diari L'Esportiu– i fa una aposta valenta i decidida per la tercera llengua, amb una experiència inèdita a partir de la qual es publiquen dues planes diàries en anglès gràcies al Catalonia Today.

Cinc edicions

Llevat de la de Girona, la degana, que tindrà molt més contingut local que la

A partir del 28, edicions diàries a Girona, Barcelona, Camp i Ebre, Maresme i Lleida

resta, cada edició tindrà vuit planes dedicades específicament al seu àmbit. Cadascuna de les cinc edicions tindrà la seva portada, que habitualment es col·locarà a la darrera plana del diari, al lloc de la contraportada. Es podrà intercanviar amb la primera, a criteri de la direcció, segons la rellevància dels temes. Així, tindrán la particularitat de ser diaris amb dues portades: la nacional i la local.



Les planes d'informació del territori sempre estaran encapçalades amb un bitllet d'opinió d'un periodista de la casa a la zona. Dins d'aquestes planes s'hi inclourà també tota la informació de serveis del propi àmbit, cabdal en un diari de proximitat. Hi haurà des de l'agenda d'actes fins a les necrològiques. Les planes del territori estaran situades a la part central, per regla general immediatament després de les planes de Vista i abans de les seccions d'Europa-Món i Cultura, excepte a l'edició de Girona que aniran a la part de davant.

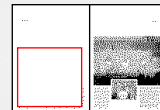
Grans seccions

Les planes 2 i 3, amb l'editorial i l'article del director, entre d'altres peces d'opinió, es mantindran inalterables, al començament de totes les edicions. Però amb la finalitat de facilitar el periodisme de selecció que es pretén, els continguts generalistes es presentaran tot seguit a partir de dues gran seccions al començament del diari: Nacional i Europa-Món. Seran més obertes i transversals i inclouran els continguts de les actuals seccions de Política, Societat i Economia. Vista i Cultura es mantindran com fins ara. ■

Les portades



Sis portades cada dia. A l'esquerra, la portada nacional del 14 de juny. A la dreta, una prova de les portades locals que haurien pogut sortir a cada edició (la de Girona és real)



EL 3 DE JULIOL DEL 1965 ELS BEATLES VAN ACTUAR A BARCELONA PER PRIMERA I ÚLTIMA VEGADA. RECONSTRUÏM AQUELL DIA A PARTIR DEL TESTIMONI DE PERSONES QUE HI VAN SER.

Dissabte 3 de juliol cap a mitja tarda. A l'encreuament de l'Avenida José Antonio amb el carrer Marina, un noi jove, d'uns quinze anys, camina sense rumb aparent. Va amunt i avall de la vorera amb cara neguitosa i les parets rugoses de la Monumental sembla que se l'hagin de menjar. Conté la respiració per dominar els nervis que el tenallen i resa perquè algú, ni que sigui la divina providència, canviï el seu destí immediat. Queden poques hores perquè comenci el concert que més l'il·lusiona, que fa setmanes que espera, i per al qual, malauradament, no té entrada. Els Beatles, sí, els quatre de Liverpool, actuen aquesta nit a Barcelona provinents de Madrid, on ahir van actuar a la plaça de toros de Las Ventas. És l'últim concert de la gira europea que des del 20 de juny els ha portat a París, Lió, Milà, Gènova, Roma i Niça, fins a aterrar a Espanya.

Encara queda una bona estona perquè s'obrin les portes però els grisos a peu i a cavall ja vigilen els accessos i el trànsit. Fins fa pocs dies no semblava clar que el concert es pogués celebrar perquè les autoritats franquistes recelen d'aquests rockers grenyuts que estan esvalotant el jovent d'arreu del món a còpia de ritmes endimoniats i lletres llibertines que s'exclamen de quines nits, les d'aquells dies. Estan especialment previnguts perquè ahir va arribar el Tour de França a la ciutat i demà surt la dotzena etapa en direcció a Perpinyà. Esclar que, si s'hagués produït la prohibició, el ridícul internacional hauria sigut colossal, i ara ja no hi ha marxa enrere. John, Paul, George i Ringo ja són a la ciutat i descansen a les habitacions 111 i 113 de l'hotel Avenida Palace.

Han arribat al Prat cap a les quatre de la tarda. Un núvol de fotògrafs els esperava a peu de pista i han estat encantats de repetir dues o tres vegades el numeret de la baixada de l'avió perquè tots els gràfics tinguessin la foto desitjada. Els quatre amb *montera* de torero, una nina i uns clauers flamencs regalats per Juanita Biarnés, la presidenta del club de fans de Barcelona, que també els ha acompanyat durant el trajecte en avió des de Madrid. Tot ben castís, ben patri i nostrat. Segueixen trepitjant terra espanyola, no fos cas que se n'oblidín. *Ole, ole y ole.*

El més normal és que els haguessin portat al Ritz, hotel de luxe per antonomàsia de la ciutat, més a to amb el Negresco de Niça,

QUINA NIT, LA D'AQUELL 3 DE JULIOL!

Es compleixen 50 anys del pas dels Beatles per Barcelona. I publiquem fotos inèdites del concert

TEXT__ TONI VALL FOTOS__ PEP PUVILL

el Georges Sand de París i el Fénix de Madrid que els han allotjat durant la gira. Però hi ha un petit problema: al Ritz no admeten toreros! És un lloc respectable i no poden tolerar el rebombori de les dones embogides, els matadors entrant sobre l'espatlla dels fans entre crits i visques del seguici triomfant. La direcció tem que aquests quatre britànics eixelebrats la facin grossa. Solució? Al mateix sac que els toreros i avall que fa baixada.

El saló Parrilla de l'Avenida Palace ja està a punt per a la roda de premsa, no especialment multitudinària, amb uns vint periodistes. El promotor Francisco Bermúdez i el mànager del grup Brian Epstein ho tenen tot apamat fins a l'últim detall. Bermúdez és el totpoderós home de l'espectacle espanyol, en toca de calents i sap com s'ha de vendre el xou d'aquests quatre marciacs que acaben d'aterrar en un país enxubat i ranci. Són moderns i contestataris però val més que no es noti gaire, disfressem-los de folklore i atrac-

ció de fira amb tocs circenses. Posem-hi el Torrebruno de presentador i uns teloners que entretinguin la massa i, ja que hi són, que l'anestesiïn una mica també.

El noi sense entrada continua neguitós veient com la gent va arribant a la plaça. Vol-dria ser un dels 18.000 afortunats que ompliran les grades però de moment pinten bastos. Contempla amb cara d'enveja l'entusiasme dels amics i les parelles, els joves que dissimulen l'ànima ie-ie i es venten per ferse passar la xafogor del capvespre encara il·luminat pels últims rajos de sol. L'hora oficial d'arrencada són les 22.45. Encara li queda una mica de marge per aconseguir que es faci el miracle.

Jaume Figueras, cinèfil consumat, encara recorda que va sortir entusiasmat de *¡Que noche la de aquel día!* la nit de l'estrena al Fémica del passeig de Gràcia i va publicar una crítica entusiasta a *La Vanguardia*. La primera pel·lícula dels Beatles li va robar el

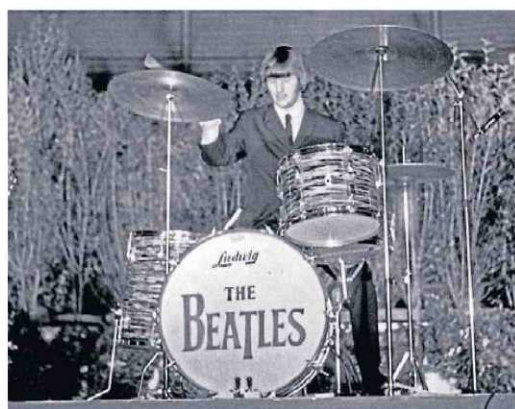
cor i no li va costar gens convèncer cinc amics de la mili per comprar entrades per al concert d'aquesta nit. Tots cinc estan emocionats i impacients per escoltar els primers acords de guitarra i baix.

Només té setze anys però Joaquim Guibert ja acumula una notable beatlemanía. Té al prestatge uns quants discos comprats a la botiga Manhattan de l'Avenida del Generalísimo i està content perquè els seus pares l'han deixat anar sol al concert. Li agrada escoltar aquesta música diferent, que no té res a veure amb els ritmes i les lletres dels artistes d'aquí. Deixar-se portar pels acords d'*All my loving* i *Yesterday* és imaginar per un moment que un és a Europa i no a l'Espanya de la pandereta, el pasdoble i l'himne de la legió a les desfilades davant el Caudillo.

El Leslie no està nerviós. Mai s'hi posa i tampoc trencarà avui amb la seva manera de ser. Ser teloners dels Beatles no és qualsevol cosa però els Sirex no s'espanten fàcilment. A més a



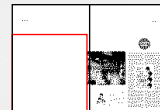
més, no tindran la responsabilitat de trencar el gel. Abans actuaran l'Orquestra Florida, els Shakers, Freddie Davis, Trinidad Steel Band i Michel. Les mesures de seguretat no li han permès ni a ell ni als seus companys saludar cap de les quatre estrelles. No sap si després serà possible, ja que quan acabin de cantar amb prou feines podran escoltar tres o quatre temes i marxaran corrents cap a Cornellà. Avui fan doblet i això és sagrat. No hi ha *beatle* al món que els faci fallar en cap boloi i encara menys ara que estan vivint un any tan bo amb l'esclat del seu *¡Qué bueno, qué bueno!* Aquest any també està sent boníssim per a Josep Maria Francino, que només té disset anys però acaba de formar el seu propi grup de música, Els Folls, que van debutar encara no fa tres mesos, l'11 d'abril. La seva gran inspiració, no cal dir-ho, són els Beatles, als quals segueix des de fa dos anys, no es cansa mai d'escoltar-los i gràcies a ells va voler aprendre a tocar la guitarra. La seva música l'inspira i l'estimula i somia que algun dia



UNA JOIA DE PEP PUVILL, FOTÒGRAF DE LA CANÇÓ

Quan comentem les fotos que va fer al concert dels Beatles, una joia que avui, cinquanta anys després, deixa de ser inèdita, Pep Puvill recorda que tot just llavors estava començant a ficar-se una mica seriosament en el món de la fotografia. Quan era el bateria del grup Els Quatre Gats, Pep Puvill ja n'era un gran aficionat. En decidir que donava per acabada la seva etapa musical, va continuar vinculat al món de la Nova Cançó i els Setze Jutges i feia fotos dels concerts pel seu compte. Va aprendre la tècnica de la fotografia de manera completament autodidacta perquè no hi havia escoles ni manuals. A poc a poc, entre els bons comentaris dels grups i els cantants amics que veien les seves fotos, la seva feina va començar a transcendir i discogràfiques com Edigsa, Concèntric i Discophon van confiar en ell i finalment va esdevenir professional.

Ermengol Passola, el propietari d'Edigsa, també era l'amo de Mobles Maldà i li va proposar diversificar el seu àmbit de treball. Així va entrar al món de la fotografia industrial i publicitària. Des de llavors, de manera més o menys esporàdica, va col·laborar també amb amics, com quan va fer totes les fotos de la gira de Joan Manuel Serrat del 1984.



compondrà tan bé com ells. Avui també és a la Monumental i se'n fa creus de poder-los veure finalment en directe.

Per a Marta Talens i Josep Porter, casats des de fa cinc anys, anar de concert no és res excepcional però avui és sens dubte una nit excepcional. El Josep és mànager de la Nova Cançó i ja està familiaritzat amb el món de la faràndula. Són habituals del Palau de la Música i el Jamboree però un concert en una plaça de toros no és gens corrent. Esclar que veure els Beatles en directe bé mereix situacions fora de la norma. D'aquí una estona coincidiran amb Pep Puvill, que ha vingut amb la seva germana i el seu cunyat. El Pep és el bateria d'Els Quatre Gats, grup que l'any passat va versionar el *Please please me* amb una simpatiquíssima lletra de Pere Quart i un títol ben curiós: *L'home solter*. Porta també la seva càmera de fotos, acompanyant fidel sempre que va a un concert, per donar fe de la seva creixent passió de fotògraf. Es trobaran aviat amb altres membres de la Cançó. Avui ningú es vol perdre l'esdeveniment de l'any.

Els protagonistes de la nit ja han arribat a la Monumental després de cobrir en pocs minuts el curt trajecte en cotxe des de l'hotel. Encara queda una estona perquè surtin a l'escenari. A fora, Guillermina Motta i Quico Pi de la Serra fan temps abans d'entrar. Avui no tenen cap actuació amb Els Setze Jutges i la passió beatleiana pot desfermar-se sense impediment. Com el Figueras, la Guillermina també va veure fa un any la pel·li dels Beatles -ella en un cine de Piccadilly Circus- i va quedar enlluernada. Li agraden tots però té clar quin triar perquè s'ha fet fanàtica de George Harrison. Els havia d'acompanyar una amiga del Quico però finalment els ha fallat i els sobra una entrada. Què en poden fer? Segur que per allà a prop ronda algú que no en té. ¿I si l'hi regalen a aquell noi que camina entre la multitud? Fa cara d'estar maleint els ossos de tota aquesta gent que entrarà al concert mentre que ell en quedarà a fora.

-Tens entrada?

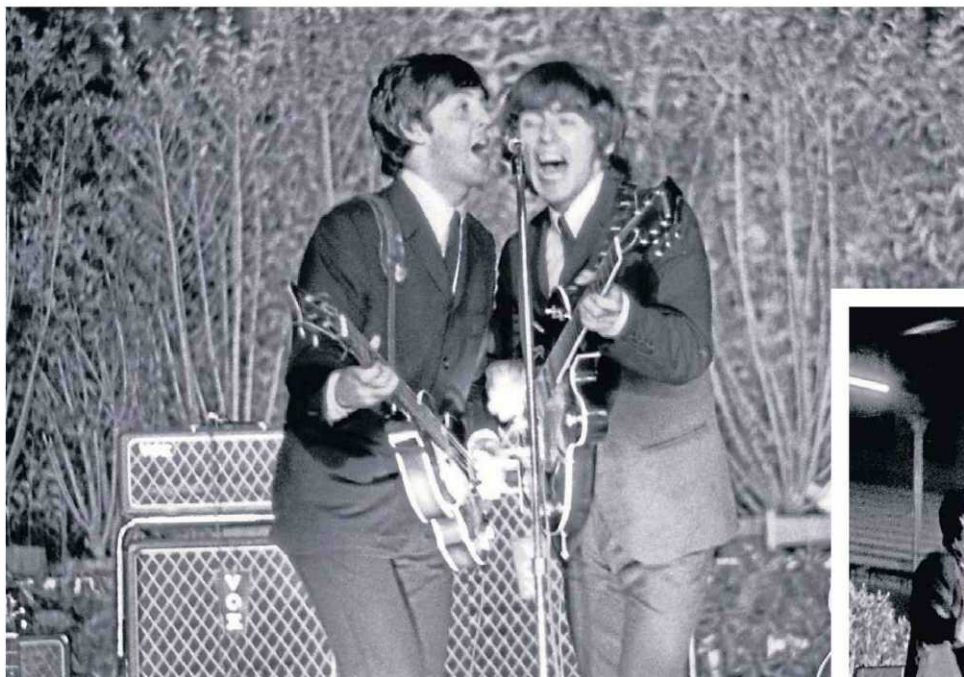
-No!

-Doncs a nosaltres ens en sobra una. La vols?

-Però què val?

-Res, home, res!

El miracle s'ha produït, finament, i al noi que caminava sense rumb se li ha il·luminat el rostre. Voldria fer salts d'alegria però es conté no fos cas que algun gris a cavall el confongués amb un esvalotat. Però no hi ha temps per entretenir-se amb celebracions perquè el xou està a punt d'arrencar.



L'HORA DEL CONCERT

La tirallonga de teloners ha començat amb cert retard. Els Sirex ja estan a punt d'acabar i el Figueras els aplaudeix amb energia encomanat de l'entusiasme generalitzat. El Leslie tot just acaba de cantar *El tren de la costa*, està una mica suat i mentre escolta els "*Otra! Otra! Otra!*" des de les bambolines veu que Paul McCartney torna del lavabo. "Estàs cansat?", li pregunta. "Més o menys com ho estaràs tu d'aquí una estona", respon ell amb el seu anglès de la Barceloneta. Està exultant amb l'actuació que han fet. El so ha sigut deficient i el muntatge tècnic manifestament millorable, però el directe sempre l'emociona, no hi ha res com la força orgànica injectada pel públic.

Cap a les 23.20 h compareixen els Beatles. La Marta i el Josep són a primera fila i els passen per davant en el camí cap a l'escenari. Si la Marta allarga la mà pot tocar George Harrison. Després de provar micròfons i am-

plificadors, sonen els primers acords de *Twist and shout*. Porten els seus clàssics vestits de concert i només ells saben que la de Barcelona serà l'última actuació en què llueixin corbata. Van per feina i el concert dura aproximadament una hora. El mateix repertori de la gira europea es manté inalterable: *She's a woman, I'm a loser, Can't buy me love, Baby's in black, I wanna be your man, A hard day's night, Everybody's trying to be my baby, Rock and roll music, I feel free, Long tall Sally*. L'única nota diferencial l'aporta *Ticket to ride*, l'últim *single* del grup, que sona amb honors de quasi estrena en directe. El públic celebra les ocurrencies de McCartney i Harrison en presentar els temes, coreja els seus noms i balla intentant no fer grans escarafalls, ja que la inquisidora vigilància dels grisos resta amatent a qualsevol sortida de to inapropiada. Des del seu seient, molt a prop de l'escenari, la Guillermina observa els uniformats que criden l'atenció a un parell de noies amb

les revolucions una mica accelerades. La censura i la repressió sempre disposades a coartar llibertats, a conquerir espais d'intimitat i diversió. Pep Puvill també té una bona localitat i fa fotos durant tot el concert. És de nit i la il·luminació no és res de l'altre món però espera que siguin aprofitables.

Com era previsible, no hi ha bisos i el concert s'acaba a quarts d'una de la matinada. Els Beatles tornen a l'hotel perquè al cap de poques hores volen de retorn a Londres i després rumb a la gira americana. El seu és ja un fenomen global, el grup que està revolucionant la música. Les divuit hores a Barcelona han passat com una exhalació. Els 18.000 privilegiats saben que han presenciat un espectacle important però encara no són ben bé conscients que el que han vist és ni més ni menys que un tros d'història. El noi que no tenia entrada dormirà pla aquesta nit, continuarà la respiració una vegada més, ara satisfet perquè avui la divina providència ha comparegut majestuosa. ■



EL PRESENT 50 ANYS DESPRÉS



És bonic recordar un episodi històric a partir de les veus i els records dels que hi van ser. Guillermina Motta, Jaume Figueras, Josep Maria Francino, Josep Porter, Marta Talens, Joaquim Guitart i Antoni Miquel Cervero –el Leslie dels Sirex– m'expliquen els seus records d'aquell dia. Tots coincideixen en una cosa: el temps ha mitificat aquell concert del 3 de juliol del 1965. I amb raó, esclar. Els Beatles mai més van tornar a actuar a Barcelona. Tampoc a Madrid, per cert.

Quedo amb Josep Esteve, erudit i gran col·leccionista beatleia. M'ensenya el seu fons documental i les seves joies de la corona, i m'explica anècdotes del grup que més li ha marcat la vida. "Quan els Beatles van venir a Barcelona ja estaven evolucionant des del rock més pur dels primers anys cap a ritmes i lletres més madurs que reflectien mons interiors més intensos i viscuts". Encara havia d'arribar, però, l'època marcada per l'hinduisme i la psicodèlia. M'ensenya alguns dels llibres que s'han preocupat d'historiar el concert de Barcelona. Són *Olé, Beatles*, d'Enrique Sánchez i Javier de Castro, i també *The Beatles. Una filmografía musical*, de Magí Crusells i Alejandro Iranzo. Comentem també algunes llegendes urbanes divertides, mai prou contrastades, com aquella segons la qual els Beatles havien d'aprofitar la seva estada a Espanya per acordar els termes d'un suposat film que protagonitzarien amb El Cordobés, un torero a la cresta de l'onada molt admirat per Brian Epstein, el mític mànager del grup. I també aquella altra que afirma que Joan Gaspart, treballador aleshores de l'Avenida Palace, va deixar uns pantalons a John Lennon.

Sempre s'ha lamentat no disposar de l'enregistrament complet de l'àudio del concert. S'explica que el senyor Alberdi, propietari de les famoses botigues de música de Barcelona, va voler fer-ho, però que Epstein no ho va

considerar oportú. De fet, coincidint amb la celebració del cinquantè aniversari, està previst que es comercialitzi l'enregistrament del concert de Madrid del dia anterior, que va ser gravat pel periodista José Luis Álvarez i s'ha mantingut inèdit fins ara.

José Maria Francino m'explica que dos dies després del concert va fer-ne una crònica per a Ràdio Terrassa. Al llarg de la seva vida i la seva fecunda trajectòria periodística s'ha mantingut fidel a la seva gran afició pel grup. Com el Josep Esteve, n'és un gran col·leccionista, i n'ha fet exposicions i tot tipus de pro-

grames monogràfics. Des del 1970 cada any per Nadal fa el seu especial radiofònic *Beatles Christmas Show*, i al llarg de quaranta-cinc anys només ha fallat dos cops. Tants anys de fidelitat prendran forma amb la imminent publicació de *Beatlemania*, un llibre en forma de crònica personal sobre la gran passió de la seva vida. I els Fells? Doncs segueixen actuant i van tornar a tocar l'11 d'abril.

Encara més actius es mantenen els Sirex, que només van deixar de

cantar entre el 1971 i el 1978, quan un *revival* inesperat els va injectar saba nova a les venes. El Leslie no pot estar més en forma i recorda aquell 3 de juliol com un dia extraordinari: "Què hauria passat si els Beatles no s'haguessin separat?", es pregunta. Això només ho sap el vent, em temo. Li explico que el programa de mà del concert és una peça quasi intrombable i que a internet per una entrada original d'aquell dia se n'han arribat a pagar fins a 1.000 euros. Explica la llegenda que, acabat el concert, l'empedrat de davant la Monumental era una catifa d'entrades. El que no sabem és què va passar amb l'entrada que Guillermina Motta va regalar al noi que aquell dia anava amunt i avall de la vorera. Ve de gust imaginar que, allà on sigui, encara la conserva.





La llibertat d'expressió a internet

JAVIER RICOU
Lleida

La humiliació pública avui dia no té límits. L'usuari més anònim de les xarxes socials pot veure arruïnada la seva vida quan es converteix en diana dels justiciers virtuals. N'hi ha prou amb qualsevol frase desafortunada, opinió xocant o relliscada en algun d'aquests canals per ser portat, sense possibilitat de defensa, a un patíbul digital. Els acaba de passar a alguns dels flamants regidors de l'equip de govern de Manuela Carmena, a l'Ajuntament de Madrid. I quan comença el linxament (Twitter és el canal preferit per aquests moderns justiciers) ja no hi ha marxa enrere. Tant és que una persona tingui molts o pocs seguidors en aquestes xarxes, ni tampoc que sigui famós o totalment desconegut. Quan una d'aquestes execucions virtuals es virilitza l'exèrcit de justiciers

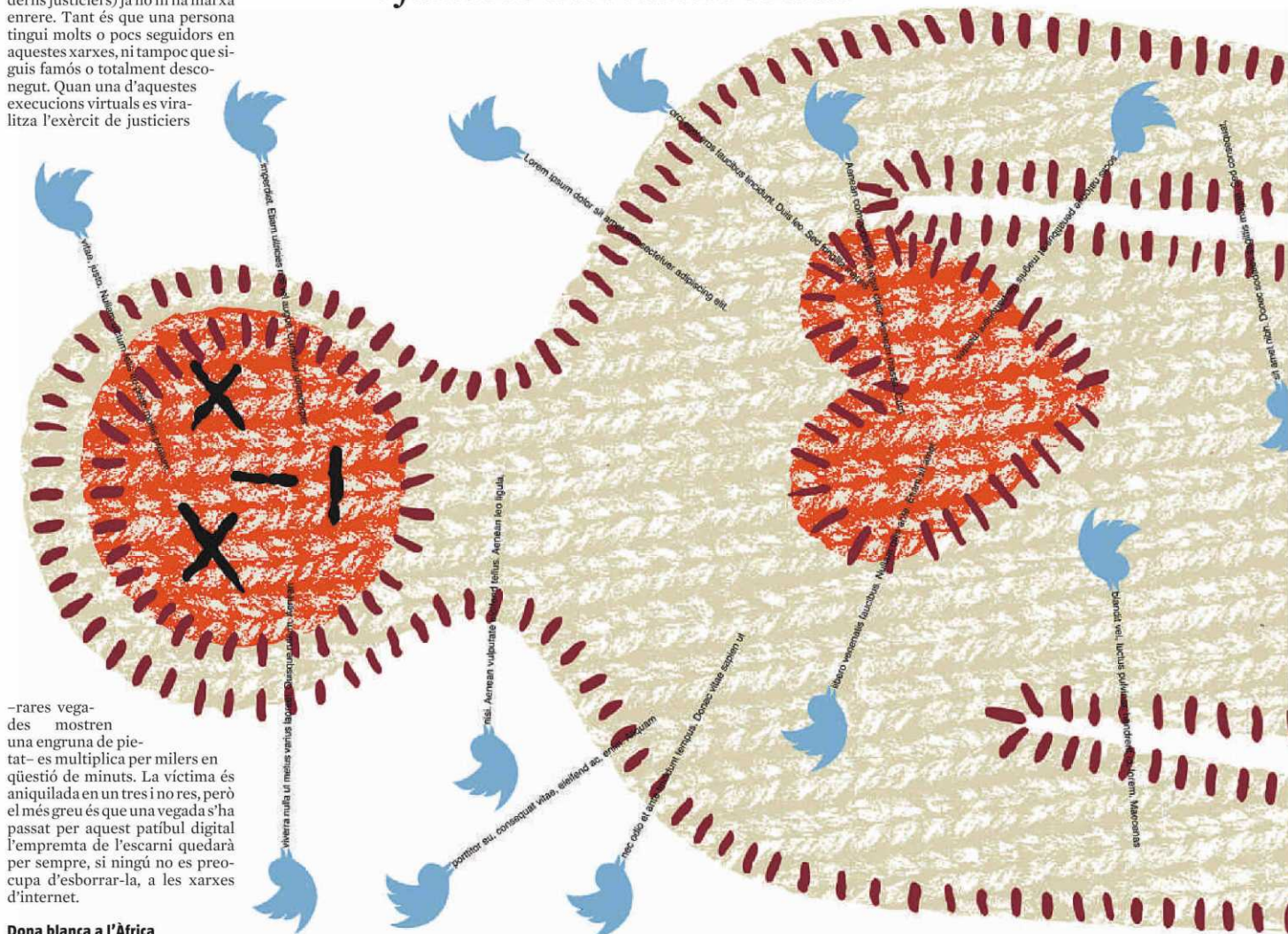
Linxaments virtuals

Els justiciers digitals s'acarnissen en la mateixa mesura amb desconeguts i famosos a les xarxes socials

que va descobrir que la relació del seu nom amb portals d'extrema dreta era una seriosa barrera per trobar feina al País Basc.

Broma després d'un atemptat

Alicia Ann Lynch, una nord-americana de 22 anys, va penjar a Twitter durant la festa de Halloween una foto en què apareixia amb xandall i la cara i cames tacades de pintura vermella. La imatge anava acompanyada d'aquest text: "Victima de la Marató de Boston?". En qüestió d'hores aquesta jove va ser linxada a internet. Els atacs van ser tan ferotges que la noia va arribar a témer per la seva vida i es va tancar una temporada a casa seva. Com en el cas de Sacco, Alicia



-rars vegades mostren una engruna de pietat- es multiplica per milers en qüestió de minuts. La víctima és aniquilada en un tres i no res, però el més greu és que una vegada s'ha passat per aquest patíbul digital l'empremta de l'escarni quedarà per sempre, si ningú no es preocupa d'esborrar-la, a les xarxes d'internet.

Dona blanca a l'Àfrica

El cas de Justine Sacco, recollit en un llibre que acaba de publicar als EUA el periodista Jon Ronson, és un fidel reflex de la crueltat d'aquests linxaments virtuals. La jove va viatjar a l'Àfrica i en una escala a Londres va aprofitar per llançar un missatge al seu reduït grup de seguidors (170) que li canviaria la vida. "Vaig a l'Àfrica. Espero no agafar la sida. És broma. Sóc blanca". La jove va apagar el seu telèfon i va pujar a l'avió.

Amb les onze hores de vol n'hi va haver prou per jutjar-la. Quan la Justine va aterrar a l'Àfrica i va tornar a encendre el telèfon no es podia creure el que havia passat. Havia rebut milers de missatges amb insults i amenaces. Va ser fins i tot fotografiada tan bon punt va baixar de l'avió per uns d'aquests justiciers que va anar a buscar-la a l'aeroport. Però el més

greu encara havia d'arribar. Una vegada a terra va rebre una trucada del seu cap per informar-la que havia estat acomiadada.

Busco amic feixista

Un jove basc es va veure obligat a demanar ajuda a una d'aquestes empreses (ePrivacidad) que esborren les empremtes deixades a internet quan el seu nom i cog-

noms van aparèixer en pàgines que enaltien la violència feixista. El seu error va ser enviar un missatge per contactar amb altres persones del País Basc que tinguessin un sentiment nacionalista com el seu. Mai no va expressar cap opinió extrema ni violenta. Tot i que això no el va salvar en aquest cas i el jove no va ser conscient de la gravetat del tema fins

tenia una parròquia molt reduïda de seguidors, però això no va evitar que la seva broma de mal gust es viralitzés per tot el món. La noia també va perdre la feina.

Pàgines a mida

L'empresa ePrivacidad ha hagut d'esborrar recentment l'empremta deixada a internet pel linxament d'un conferenciant des-



LA PERSECUCIÓ ANÒNIMA A INTERNET

Sense marxa enrere

Una vegada s'inicia el llinxament ja no hi ha temps per a la rectificació ni el perdó

Esborrar l'empremta

L'increment de campanyes d'assetjament afavoreix l'aparició d'empreses que esborren el passat

Els seguidors

Un usuari anònim pot ser aniquilat a la xarxa per una rellicada en un comentari encara que no tingui seguidors



Famosos o no

La persecució a internet es produeix tant si el redactor és famós com si no ho és

prés d'un comentari de caràcter xenòfob. En aquest cas "es van arribar a crear grups a la xarxa social Facebook per analitzar el comportament d'aquesta persona. En aquestes pàgines, a més de deixar-hi comentaris vexatoris, es posava en dubte la capacitat intel·lectual de l'afectat i òbviament era fàcil trobar-les posant només el nom i els cognoms de la persona al cercador de la xarxa social, una cosa que afectava la imatge i prestigi d'aquest conferenciant", afirma Verónica Alarcón, directora jurídica d'ePrivacidad.

Patriotes enfadats

El llinxament de Lindsey Stone també està recollit en el llibre de Jon Ronson. Aquesta noia solia

gint cridar. Aquesta imatge es va viralitzar i la jove va començar a rebre amenaces de mort i violació. I com en els altres casos la ofensiva broma li va costar el lloc de feina.

Caçat per un altre usuari

En ocasions aquests llinxaments no són provocats per la mateixa víctima, sinó per justiciers virtuals que són els primers a posar la sogra perquè la resta d'usuaris l'estirin. És el cas d'un home de Califòrnia que va fer una broma masculista al company que tenia al costat en una conferència per a experts en tecnologia. Una dona que era al seu costat va sentir l'acudit sexista, es va girar, li va fer una foto i va escriure la frase

nya. En identificar-se com a autora del primer missatge van aparèixer altres llinxadors, aquests de marcat caràcter masculista, que van començar a insultar-la i amenaçar-la de mort. Van idear fins i tot un atac informàtic a la seva empresa i no van parar fins que la dona també va perdre la feina.

Són exemples que il·lustren el fet que en aquesta era digital ningú no està lliure de caure un dia en desgràcia i veure's arrossegat a un d'aquests patíbuls virtuals. Estudiosos d'aquesta realitat han constatat que en els últims anys els justiciers virtuals actuen amb idèntica crueltat, amb independència de si l'usuari que ha comès la rellicada és anònim o una persona famosa. És el gran salt que han fet aquestes campanyes de desprestigi, abans reservades només a grans empreses, polítiques o personatges molt coneguts. El

gitals no saben el que és el perdó.

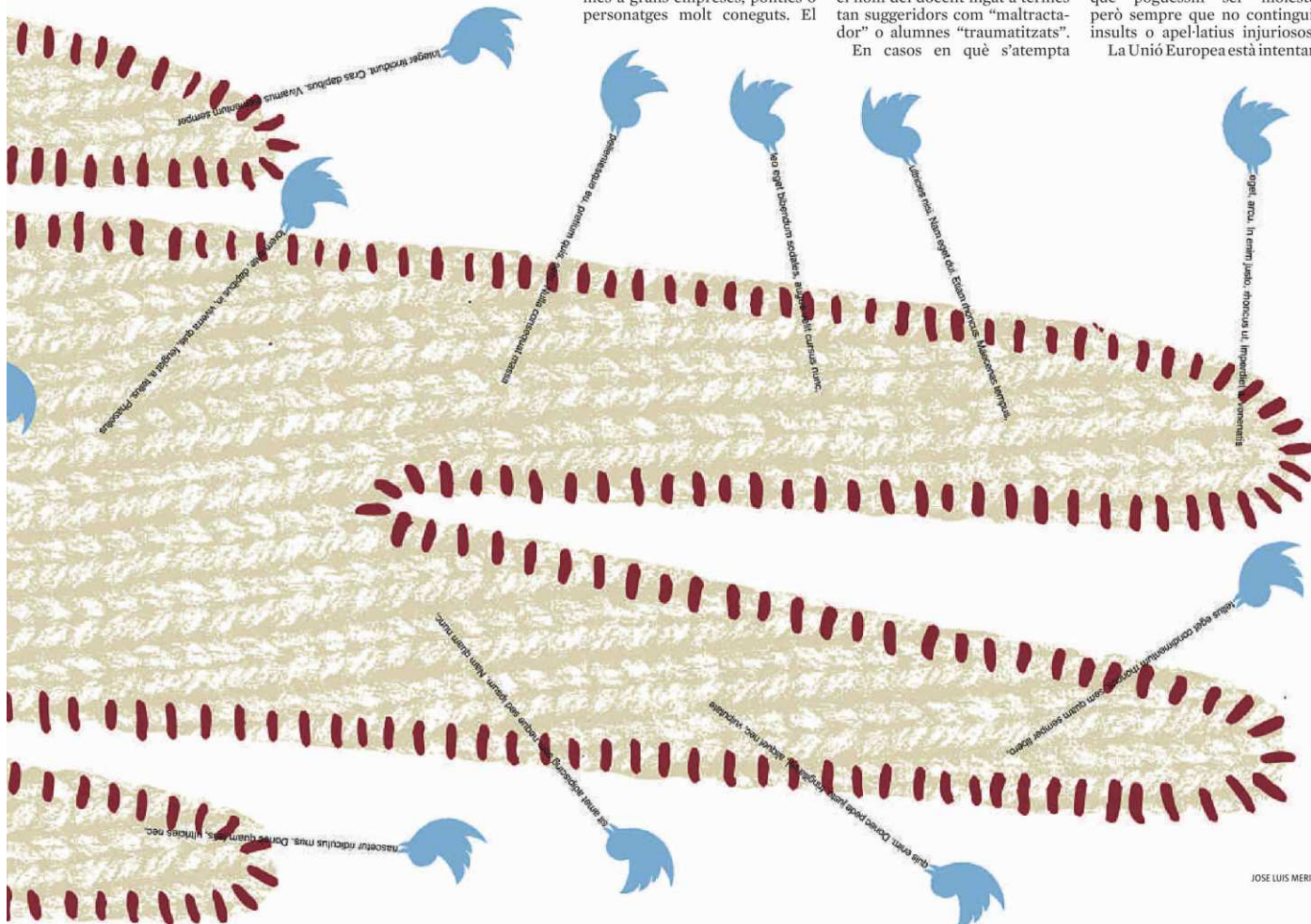
Aquesta realitat ha propiciat l'aparició d'empreses especialitzades en el que es coneix com a "dret a l'oblit". Plataformes que s'ofereixen per esborrar les empremtes que aquests llinxaments deixen a internet. Verónica Alarcón, directora jurídica d'ePrivacidad, revela que "cada vegada hi ha més gent que recorre a nosaltres perquè eliminem contingut que tercers persones han publicat a les xarxes".

I una dada significativa: "Han augmentat les peticions de professors de secundària o universitaris a qui els seus alumnes, disconformes amb comentaris desafortunats a classe, els han creat grups principalment a Facebook per incitar aquest llinxament popular amb títols que contenen el nom del docent lligat a termes tan suggeridors com "maltractador" o alumnes "traumatitzats". En casos en què s'atempta

situació que li han fet passar".

L'empresa ePrivacidad ofereix la possibilitat de protegir la reputació d'aquests usuaris llinxats eliminant els comentaris que no tinguin cabuda per un ús indegut de la llibertat d'expressió o creant contingut específicament dissenyat a fi de desplaçar dels cercadors d'internet els resultats negatius que hi hagi enllaçats.

Esborrar completament l'empremta deixada a internet no és, tot i això, tan fàcil. Verónica Alarcón indica que "tot és menys complicat quan es tracta de persones anònimes. Per contra, si ets un personatge públic és inviable eliminar al cent per cent la informació, ja que aquestes persones han de tolerar les crítiques que s'hagin deixat a les xarxes sobre la seva tasca, encara que poguessin ser molestes però sempre que no continguin insults o apel·latius injuriosos". La Unió Europea està intentant



JOSE LUIS MERINO

fotografiar-se desafiant els missatges de cartells. Si posava "Prohibit fumar", doncs ella es feia la foto amb un cigarreret a la boca. Tot molt innocent fins que un dia va visitar el cementiri d'Arlington, a Washington, on reposen els caiguts pels EUA. Allà hi havia un cartell de "Silenci i respecte". Lidsey va treure el seu telèfon i es va fer una foto fent una pinta i fin-

masclista en un tuit per als seus 9.000 seguidors. L'home va ser acomiadat de la feina dos dies després.

Tal faràs, tal trobaràs

En el cas d'aquesta justiciera virtual que va posar la sogra a l'autor d'aquest acudit sexista la història va tenir també un final desgraciat per a la impulsora de la campanya,

problema, alerta Jon Ronson en el seu llibre, és que molts d'aquests llinxaments virtuals són desproporcionats. El mal causat és molt superior a la innocència, en ocasions, de la rellicada comesa per l'usuari a la xarxa social. I una vegada portat a aquest patíbul virtual la víctima ja no té cap possibilitat de rectificar o demanar disculpes. Aquests justiciers di-

contra l'honor d'una persona, Alarcón recomana "fer captures de pantalla o fins i tot aixecar acta davant de notari per constituir la prova, si realment es desitja iniciar un procediment judicial contra aquests possibles autors a fi que l'indemnitzin pels danys morals patits per aquest estat de desassossec, patiment i intranquil·litat derivats de la

posar ordre en aquest gran contenidor d'internet. Aquesta mateixa setmana s'ha anunciat una llei única per a tot aquest territori que obligui els portals a esborrar fotografies o informació d'usuaris particulars sempre que aquests continguts atemptin contra la seva dignitat i que la seva eliminació no suposi un atemptat contra la llibertat d'informació.



Reconnectar el pont televisiu

GEMMA BUSQUETS

● El nou escenari polític sorgit del 24-M, que ha suposat el destronament del PP en dos dels seus feus més emblemàtics: el País Valencià i les Illes Balears, podria significar el primer pas per reconstruir l'espai de comunicació català, que mai ha estat complert del tot. En cinc anys, i argumentant canvis tècnics però amb una clara voluntat política, el senyal de TV3 s'ha anat apagant en els territoris de parla catalana. Refer els ponts de la reciprocitat televisiva —és a dir, que des del Principat es pogués veure un reconstruït Canal 9 i la balear IB3 i tota l'oferta de canals de TV3 al País Valencià i a les Illes— és ara un dels objectius a perseguir. Des de Catalunya ja es va fer un primer i significatiu gest just una setmana després de les eleccions. En l'última comissió de control al Parlament, el 30 de maig, el president de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA), Brauli Duart, va oferir fer informatius "específics i desconectats" tant de ràdio com de televisió per al País Valencià mentre no reobri Canal 9. Duart va ser qui va reobrir la porta de la reciprocitat, amb la qual es "reforçaria la llengua i la cultura compartida", a més de millorar la competitivitat comercial de les cadenes ampliant el potencial d'espectadors i oients. Pel president de la corporació audiovisual catalana, la més potent, l'anhelada reciprocitat implicaria recuperar "una TV3 i Catalu-



Els canvis de govern al País Valencià i a les Illes amb el retorn de les esquerres als feus del PP podria servir per recuperar-hi les emissions de TV3 i Catalunya Ràdio

nya Ràdio que als anys 80 i durant més de 25 anys milers de valencians van finançar amb l'adquisició d'uns repetidors que van deixar d'emetre el 2011".

El nou govern valencià, una coalició formada per Compromís de Mònica Oltra i els socialistes valencians (PSPV) liderats per Ximo Puig, que en serà el president, també han mogut fitxa en positiu. Puig ha reiterat els últims dies la voluntat que TV3

es pugui tornar a veure al País Valencià: "Hem d'ampliar i sumar les relacions amb Catalunya." En aquesta *reconnexió* també s'hi inclouen les emissions de Catalunya Ràdio, que no s'escolta en terres valencianes per la FM des de fa un any.

També a les Illes hi ha la voluntat d'estrener les relacions amb Catalunya, que els governs del PP s'han encarregat de dinamitar. Els partits d'esquerres PSIB, MÉS



Concentració, el febrer del 2011, a la plaça de la Verge de València pel tancament de TV3 ARXIU

CRONOLOGIA

2011

Apagada de TV3 al País Valencià

2014

Catalunya Ràdio ja no s'escolta al País Valencià

2015

El 3/24 i el canal Super3/33 deixa de veure's a les Illes



A les Illes es pot veure TV3 internacional però no Esport3, ni el Super3/33 ni el Canal 3/24

Les Illes: l'últim front

L'última gran escapçada televisiva en català ha estat a les Illes, on només es pot veure TV3 internacional, ja que aquest senyal no inclou esports, documentals ni films ni sèries de producció externa, pels quals només es tenen els drets per a Catalunya. En qualsevol



cas, el tancament del Super3/33 i el Canal 3/24 a l'abril va supo-

sar un afront contra el servei que ha de prestar una tele pública, segons el president de l'Obra Cultural Balear, Jaume Mateu. "Afecta tres punts: l'educació amb l'oferta infantil, la cultural i la informativa." A més, IB3 emet les 'pelis' i sèries en castellà.

Acords de reciprocitat

El 2010 el govern català va signar diversos acords de reciprocitat per garantir les emissions de TV3 fora de l'àmbit nacional: amb el govern d'Aragó, perquè es pogués veure a la Franja, i amb el d'Andorra. Des del 2012, l'Estat francès també va legalitzar les emissions de TV3 a la Catalunya del Nord. El 2009 es va signar amb el govern balear, però un any després es va haver de canviar pel canal internacional de TV3 per drets de producció aliena.



Reobrir Canal 9, però com?

Ximo Puig ja ha dit que és necessària una televisió pública valenciana però sostenible

● Tant el PSPV com Compromís tenien en el seu programa electoral la reobertura de la ràdio i la televisió públiques valencianes, dos anys després del fos en negre, i enmig d'un procés de liquidació que fins ara ha costat 150 milions d'euros. Els dos partits d'esquerra han apostat per refundar una tele pública valenciana que tingui prohibit endeutar-se i evitar repetir els errors del passat. "Són absolutament necessàries una ràdio i una televisió públiques valencianes", però "han de ser sostenibles i clarament, absolutament, radicalment i diametralment oposades a les que van ser en el passat", ha manifestat el futur president Ximo Puig. Els socialistes valencians, que van recórrer el tancament de Canal 9 davant del Tribunal Constitucional per considerar-lo un "atemptat contra la democràcia", a més ja posen data a la nova RTVV: el 9 d'octubre, diada del País Valencià.

En la refundació de Canal 9, però, hi ha discrepàncies entre Compromís i PSPV: els socialistes volen que la plantilla sigui menor de 900 persones, mentre que el partit de Mònica Oltra pretén negociar-ho amb el comitè d'empresa de la futura cadena. Pel que fa al consell d'administració, Compromís proposa que el president i el seu consell s'escullin per majoria de dos terços a la cambra valenciana; la permanència en el càrrec seria de sis anys. Hi ha, però, altres problemes que dificulten el camí de la reobertura, com ara les causes judicials que mantenen contra la RTVV el sindicat CGT per l'últim ERO sobre els seus treballadors. Falta també per resoldre la complexa liquidació. Compromís ha demanat al PP la seva immediata paralització, una acció realment simbòlica, ja que el procés fa que està tancat unes setmanes.



Els nous governs valencians i illencs volen ampliar les relacions amb Catalunya



La quota del català continua estancada en el 20% del consum televisiu

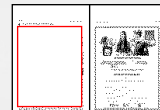
i Podem van tancar dimecres al vespre un pre-acord de governabilitat per a investir Francina Armengol presidenta del govern. El PSIB i MÉS sempre s'han mostrat partidaris de recuperar les emissions de tota l'oferta de TV3 a les Illes. Segons ha assegurat el líder de MÉS, Biel Barceló, en diverses entrevistes, els partits d'esquerra que negocien el nou executiu ja han inclòs aquest punt en el futur programa de go-

vern. A les Illes es pot veure TV3, però des d'aquest abril es va perdre el senyal del Canal 3/24 i el Canal Super3/33. Des del PP es va argumentar el tancament per la nova apagada de la TDT, arran de l'entrada del 4G i la necessitat d'alliberar espai radioelèctric, però el cert és que l'Obra Cultural Balear havia suggerit una solució tècnica; reubicar IB3 als senyals insulars que, a més, afavoria les desconnexions illenques.

TV3, sense el segon múltiplex

L'entrada del 4G va obligar a reordenar el mapa de la TDT, una mesura que va servir també per apagar més el català a la televisió. El Ministeri d'Indústria no va trobar, a finals de l'any passat, cap "solució tècnica" per mantenir el segon múltiplex a TV3 (els quatre espais destinats al canal de l'alta definició, l'HD, i al reservat a l'anomenada reciprocitat amb les altres cadenes públiques de parla catalana). La decisió de Madrid ha obligat a la corporació catalana a llogar aquesta part de l'espai radioelèctric al múltiplex que gestiona el Grupo Godó per emetre TV3 en HD. On queda lloc per a la futura reciprocitat? L'única via per col·locar-hi més canals seria habilitar tot de múltiplex locals que

actualment estan inactius. Aquesta solució, que la Generalitat va descartar en el seu moment per a TV3 HD, necessitaria una inversió per assegurar una cobertura territorial correcta. Una altra opció, més viable, és comprimir el senyal del múltiplex on hi ha els canals en definició estàndard per fer-hi passar IB3 i el futur Canal 9.



> ENTREVISTA

DAVID DRUMMOND

Privacidad, abuso de competencia, impuestos... el vicepresidente de Google admite cierta hostilidad en Europa hacia el poderío del gigante tecnológico pero advierte que no habrá grandes empresas digitales europeas sin un mercado unificado.

«UNA TASA AL SECTOR DIGITAL ES UN ERROR»

Por C. Urrutia / V. Lozano

David Drummond es el segundo ejecutivo más poderoso de la empresa digital más poderosa del mundo, junto a la también norteamericana Apple. El vicepresidente de Google visitó esta semana España para inaugurar Campus Madrid, un espacio apadrinado por Google para ayudar a que las ideas se conviertan en proyectos digitales y los proyectos digitales en negocios globales.

Pregunta.— Vista su experiencia en la apertura de otros Campus como Londres o Tel Aviv, ¿qué espera del de Madrid?

Respuesta.— No hacemos previsiones, pero en otros lugares donde hemos puesto en marcha esta iniciativa hemos visto crecer empresas con gran éxito. En un entorno de *start ups* es previsible que se cree un ambiente favorable al desarrollo de estas empresas. Esperamos ver grandes éxitos. En Londres ya contamos con empresas que han aumentado cien veces sus ingresos.

P.— ¿Por qué la marca Google no está presente en el logo de Campus Madrid?

R.— No tenemos necesidad de figurar. Tampoco queremos que el nombre de Google pueda suponer una barrera para iniciativas que trabajen con competidores nuestros. El asunto es ayudar a crear y todo el mundo es bienvenido.

P.— Una condición necesaria para emprender este tipo de proyectos es aspirar a comerse el mundo. A esta escala ¿Qué considera Google un éxito?

R.— Éxito es crecimiento y que los consumidores encuentren útil tu producto. Es cierto que cambiar el mundo es algo aspiracional. Lo más práctico es tener una buena idea, creer en ella y mantenerse firme porque hoy cualquier idea puede concertarse en algo global.

P.— ¿Y qué ratio de supervivencia tienen las *start ups* que promueven? ¿Se enseña de algún modo a aceptar el fracaso?

R.— El fracaso en los proyectos que se emprenden es algo educacional. Una de las cosas que distingue a Silicon Valley es la cultura del fracaso rápido. Consiste en enseñar a tener una idea, ponerla en práctica y, si no funciona, probar de otra manera o probar otra cosa. No tenemos datos sobre ese ratio que menciona pero puedo decirle que la minoría de los proyectos sobreviven y que, si llegan a este punto, pueden hacer algo realmente grande.

P.— ¿Su modelo de Campus viene a llenar un vacío respecto a la manera de emprender un proyecto digital?



JAVIER BARBANCHO

¿Por qué no nacen en Europa empresas como Google, Amazon, Facebook, Twitter...?

R.— Vengo a Europa y a España asiduamente desde hace muchos años y veo una aceleración en la economía digital. Google no tiene la úni-

«CAMBIAR EL MUNDO ES ASPIRACIONAL; LO MÁS PRÁCTICO ES CREER EN UNA IDEA Y SER FIRME»

«SILICON VALLEY CREE EN EL FRACASO: PONER EN MARCHA ALGO Y, SI NO FUNCIONA, CAMBIAR»

ca fórmula para fomentar las *start up* pero tenemos una gran experiencia en este campo. Es la combinación de varios factores la que ha permitido la aparición y el crecimiento en Estados Unidos del tipo de empresas que menciona: universidades, inver-

sos dispuestos a asumir riesgos que entienden, liquidez... También, muy importante, un campo regulatorio totalmente distinto al europeo. En EEUU las decisiones se toman rápido y se plantean alternativas que son muy interesantes. Un mercado único digital europeo sería fundamental para sentar las bases para empresas digitales europeas más grandes.

P.— ¿Percibe Google hostilidad desde las instituciones y gobiernos europeos?

R.— Bueno, en unos lugares somos más bienvenidos que en otros. En parte porque se achaca a las compañías americanas la disrupción tecnológica en sectores empresariales. Al mismo tiempo hay muchos malentendidos en materia de tratamiento de datos, privacidad... Europa quiere la tecnología y sabe que es importante pero hay países con tendencia a sobrerregular y proteger la privacidad. No me entienda mal: la privacidad debe ser protegida pero en equilibrio con la tecnología y su progreso.

P.— ¿Y entiende que el pago de impuestos en Europa de un gigante como Google sea similar al de una pyme?

R.— No se trata de si una empresa es grande o pequeña, sino de los esquemas fiscales que existen para las multinacionales y de cómo se tasan sus ingresos. En nuestra opinión, los ingresos deben gravarse donde se genera el ingreso, que en nuestro ca-

«LA PRIVACIDAD DEBE SER PROTEGIDA PERO EN EQUILIBRIO CON LA TECNOLOGÍA»

«LA SOLUCIÓN A LA CRISIS DE LOS MEDIOS VENDRÁ DEL LADO PERIODÍSTICO Y NO DEL TECNOLÓGICO»

so está en el *software* que sostiene el negocio y que está en EEUU. La gran pregunta es cómo el sistema fiscal de los países gravará el mundo digital, que es global y puede escapar a lo que pueda hacer un Gobierno nacional.

P.— Reino Unido ya ha anunciado la creación de una tasa Google.

R.— Señalar un sector, en este caso el digital, para fijarle impuestos especiales es un error.

P.— ¿Y en el caso de los medios de comunicación y el cierre de Google News España?

R.— Actualmente estamos en conversaciones con todas las partes implicadas, Gobierno y editores para tratar de resolver la cuestión. La decisión legislativa nos decepcionó mucho. Nuestra idea para reabrir Google News es que haya una política correcta en este sentido y para ello podemos hablar de modelos de negocio.

P.— ¿Lee en papel o en el móvil?

R.— Utilizo ambos. No tengo mayor preferencia que lo que me sea más útil en cada momento y frecuentemente leo en papel, sí.

R.— ¿Y qué futuro ve a la prensa escrita?

R.— Renuncio a predecir el futuro porque no tengo una bola de cristal. Pero confío en que seremos capaces de combinar la experiencia periodística con el desarrollo tecnológico. Y de una cosa estoy seguro: la solución llegará desde el lado periodístico.



Carlos Herrera

«El Gobierno actuó con las televisiones con la generosidad de la derecha boba»

A 70 días de volver a los micrófonos de la COPE, el periodista almeriense lanza críticas contundentes a PP, PSOE y Podemos, a cada uno en su justa medida

MANUEL ERICE
MADRID

Desembarca pausadamente ambicioso. Con una inoportuna rotura de dos dedos del pie que no le impedirá cumplir con la cita el 1 de septiembre. A Carlos Herrera Crusset, para muchos el mejor comunicador de España, no parecen pesarle los 37 años de entrega plena a su pasión radiofónica. La COPE le acaba de seducir para el asalto al liderazgo, otro reto en su sacrificado ritual de marcar agenda desde que canta el gallo. Previsible en su forma de pensar —«soy todo lo políticamente correcto que se puede ser»—, el periodista almeriense va por el libro al definir su doble desafío: «Estar arriba y difundir el mensaje de los accionistas, que es el del humanismo cristiano, con el que me identifico desde niño». Ahora que la política y la sociedad españolas se aferran con efecto ilusorio a los jóvenes como inopinada panacea, Herrera va a seguir representando la experiencia, el valor seguro, el antidoto contra las piruetas, para dirigirse a la España más convulsa de las últimas décadas...

—**Los que estaban de acampada en las plazas hace no mucho gobiernan hoy Madrid, Barcelona, Valencia, Zaragoza...** ¿Está España para salir corriendo, como sostienen algunos?

—Gracias al PSOE, por cierto, que es el tonto útil, el tonto necesario para que estas cosas pasen... Hombre, no para salir corriendo, porque hay que quedarse precisamente para que no sigan pasando. Hay mucho de gestualidad, y ocurre que estos llegan y hacen tonterías como el cretino ése del alcalde de Cádiz que quita la bandera española... Si en algún sitio tiene que estar la bandera española es en

el Ayuntamiento de Cádiz. O que otra cretina dé una rueda de prensa dando de mamar a su hijo... O como los concejales de Zaragoza, que salieron en el Ayuntamiento como si vinieran de una borrachera universitaria... Vamos a concederles los diez minutos de gloria a través de la estupidez, como tienen todos. Luego vamos a ver cuando haya que aprobar presupuestos, publicar ordenanzas, a ver cuántos huertos, cuántos nabos planta en Valencia este catalanista disfrazado de valenciano (por el alcalde Ribó), que quiere dar de comer a los niños para así no depender de Marruecos (sic). Cuando tú ves el nivel de estupidez de la gente que ha llegado a administraciones sensibles en España, tú piensas «qué bien te lo están poniendo». Claro, para un periodista es mucho más entretenido eso que la normalidad aburridísima.

—**¿Y qué parte de culpa tienen el PP y el Gobierno?**

—Desde luego, no todo es la economía, a pesar de que sea imprescindible para que la máquina funcione. Si la economía no te permite engrasar la maquinaria, tú la maquinaria no la puedes poner en marcha. Pero el Partido Popular, obcecado con la economía, con las únicas armas que decían que podía arreglarla, es decir, subiendo impuestos y otro tipo de consideraciones, ha traicionado algunas de sus propias proclamas programáticas, ha sido particularmente antipático en el trato con una sociedad a la que, pasándolo tan mal, tenía que haber mimado, incluso con demagogia si fuera necesario.

—**Y a ese cóctel, ¿hay que añadirle la influencia de la televisión? Para algunos, la política de comunicación, y la de televisión en particular, ha sido muy equivocada...**

—Este Gobierno ha vivido en un parque televisivo adverso, de antipatía me-

Un personaje, una frase

Felipe VI «Ha estado a la altura de lo que se esperaba de él»

Doña Letizia «Una aliada extraordinaria en el trabajo del Rey»

La Infanta Cristina «Una mujer autocondenada por la lealtad a quien ama»

Mariano Rajoy «Un barbo en adobo que todavía está en el mar»

Pedro Sánchez «Infantilismo y ligereza»

Pablo Iglesias «Ha conseguido no interesarme»

Artur Mas «Un mediocre muy pesado»

Duran i Lleida «Un obispo florentino siempre a diez centímetros del veneno»

Albert Rivera «A veces tiene cosas de Miss Mundo»

Pepa Bueno «Una periodista con un fondo extraordinario»

Carlos Alsina «La capacidad de síntesis más efectiva que conozco»

Alfredo Menéndez «Un hombre joven que está sabiendo aprovechar su oportunidad en RNE»

La Sexta «Una televisión con carga que no me resulta atractiva»

Marió Montero «Excelente profesional, buena madre y persona a la que quiero»

Julia Otero «Nos diferencia menos de lo que muchos creen. Es como una hermana»

Paco González «Nervio, dinamismo. Traslada el mensaje con eficacia demoleadora»

Herrera, ayer junto a los estudios de la COPE en Madrid

diática. Mediáticamente, no ha tenido colaboradores. Además, con esa generosidad boba que tiene la derecha española, le ha dado los medios a sus enemigos para que se vuelvan contra él. Porque además han pensado que dando regalías, iban a devolvérselo con algún tipo de favor. Y eso, primero, no tiene por qué ser así. Pero es que además no ha sido así, y el Partido Popular se ha encontrado con un parque televisivo, si no ferozmente contrario, sí particularmente contrario. Ante la inopia a veces del propio presidente del Gobierno, que no es partidario de seguir los medios. Él está en otras cosas, y esas las delega en quien considera que las tiene que delegar. A mí me consta el trabajo ímprobo de la Secretaría de Estado de Comunicación para comunicar, hacer llegar a la gente cada medida positiva, entre otras cosas porque cada medida positiva se hacía con medidas negativas para la mayoría. Y trasladar eso es casi un imposible.

—**¿Ve al PP con tiempo y con capacidad para la remontada?**

—Es verdad que ahora se acaba la legislatura con creación de puestos de trabajo histórica. Si se calcula que de aquí a noviembre pueden crearse 400.000 o 500.000 puestos de trabajo, hombre, para esos la hostilidad disminuye. Pero el problema para el PP es conquistar emocionalmente, y eso es difícil para cualquier Gobierno. Creo que el presidente del Gobierno debería esforzarse en transmitir la sensación de que no es un hombre acabado. ¿Eso cómo se hace? Pues tiene gente alrededor que se lo puede decir.

—**¿Y cree que el PSOE pactará también con Podemos después de las generales para intentar gobernar?**

—Hasta ahora siempre ha gobernado el más votado. Yo no sé quién va a ser el más votado, pero si el PSOE juega a Podemos, gana Podemos. Y si se entrega aupando a Podemos creyendo que va a ser el líder de la izquierda española, creo que se equivoca. Porque Podemos quiere ser el PSOE.

—**En su vuelta a la COPE, ¿qué va a hacer que no haya hecho hasta ahora?**



OSCAR DEL POZO

—Cada día haces un programa diferente en la radio. La radio es proteica. Nada se parece de un día a otro. Nada. Yo no tengo edad para estar hasta los 70 en la radio, pero seguiré siempre queriendo hacer más programas de radio. Porque me dará la sensación de que mañana habré hecho otra cosa diferente. Se trata de no dejarse vencer por la rutina. Es la pasión por la novedad. Vol-

ver a trabajar con compañeros a los que admiro mucho. Es el desafío de estar arriba, y no lo digo tanto por los EGM y estas historias, sino en primer lugar por y para la empresa.

—¿A qué proyecto ha renunciado Carlos Herrera para estar en la COPE?

—A una radio por satélite para el mundo entero. Crear una radio en español con tres usos lingüísticos, por así de-

Los nuevos alcaldes
«Cuando ves el nivel de estupidez de algunos, piensas lo bien que nos lo están poniendo a los periodistas»

Candidato Rajoy
«El presidente del Gobierno debería esforzarse en transmitir la sensación de que no es un hombre acabado»

La vuelta a COPE
«Va a ser la pasión por la novedad, no dejarse vencer por la rutina y la sensación de hacer algo diferente cada día»

No al otro proyecto
«Era una radio hispana por satélite, para todo el mundo. Pero Los Ángeles no está en Casa Bigote. ¿Qué hago yo tan lejos?»

Mariano de Cavia
«El otro día leía quiénes habían obtenido el (premio) Cavia, y daba miedo. Me ha hecho levitar unos días»

cirlo, tal y como se usan en América: el del cono sur, el de Centroamérica, con particular atención al cubano, caribeño, y luego el español. El proyecto lo impulsa un puzzle de empresarios en el que está Spielberg, pero no arranca con velocidad suficiente. Es que Los Ángeles no está en Casa Bigote (un restaurante de Sanlúcar), y, ¿qué hago yo tan lejos? Me matan...!

—¿Carlos Herrera está donde tenía que estar? ¿Han encajado las piezas?

—Tengo que decir que yo en estos años en Onda Cero he sido muy feliz. Yo podía haber estado allí el resto de mi vida profesional, pero entendí que había acabado un ciclo y estar en COPE era algo que entendí que se ajustaba a mi forma de ser, de sentir, y estar en un grupo que me garantizaba una coherencia, una comodidad ideológica que agradezco...

—¿Comodidad que no tenía antes?

—No, no, quiero aclarar esto. En quince años en Onda Cero nunca he tenido un solo segundo de incomodidad. Forma parte de un grupo que tiene diferentes terminales. No todas las terminales del grupo interpretan la realidad con el mismo criterio. Yo no tengo nada que decir de cómo la interpretan los demás por lo que yo tampoco tengo que decir cómo la interpretan los demás.

—¿Y ahora ese encaje es aún más redondo al escribir usted en ABC y hablar en la COPE?

—Por supuesto. No quiero dar la sensación de estar ahora encajado como una pieza de tétrix, porque parecería que antes no estaba bien encajado. A mí me hace particularmente feliz escribir en ABC y estar en COPE. Lo del Cavia (recién galardonado con el premio Mariano de Cavia) ha sido muy agradable. El otro día leía quiénes habían obtenido el Cavia, y daba miedo lo que hay ahí. Impone mucho. Que yo esté en esos nombres ha sido un orgullo que me ha hecho levitar unos días.

—Dicen que Carlos Herrera es la última de las estrellas de la radio, entendidas como los grandes locutores que han sostenido esa dura competencia en las mañanas y en gran medida las propias cadenas en las que estaban...

—Sería muy petulante por mi parte decir eso. Lo que sí creo es que el modelo de radio está variando. Esos programas donde cabe todo, la información, el entretenimiento... probablemente están tendiendo a volver a la fracción. La política de información tiene un tiempo, el divertimento tiene otro. Eso apunta a que se está fraccionando, que hay una evolución. Eso sí, la evolución puede acabarse en cuanto surja una mujer o un hombre que lo abarque todo.



REFLEXIONS SOBRE LA
FIGURA DEL PERIODISTA
I EL SEU NOU LLIBRE

Lluís Foix



Periodista

Cuyàs i l'Audrey Hepburn



MONTE SOL

Escriure curt és una feina delicada, precisa, molt ponderada. Manuel Cuyàs és un artesà de la paraula i del llenguatge amb una prosa entenedora i occurrent. Diu que el seu català planer ve de les concentrades lectures de Sagarra, Xammar, Pla, Planes i Gaziel. No és freqüent que els periodistes escriguem sobre els altres periodistes. La professió raja vanitat a dojo. Tots ens hem pensat que ho podíem fer millor que el director a qui es crítica d'amagat i en veu baixa en totes les redaccions del món. Tots estem en condicions de millorar les portades a les vuit del matí. Cuyàs ha estat director de diari i prou que ho sap. En una conversa entre periodistes sempre hi ha companys que en surten mal parats. Amb bones paraules, com aquell que ho fa des de l'amabilitat, naturalment, però insinuant o exagerant els defectes que tots tenim.

CUYÀS ACABA DE PUBLICAR UN NOU LLIBRE. És un recull d'articles publicats en aquest diari en els últims anys. Joan Safont, el curador de l'obra, ha fet una feina esplèndida en el sentit que no sembla pas el típic llibre d'articles amuntegats més o menys temàticament o cronològicament. De temes tan

diversos i de qüestions tan pròpies de la vida ordinària en surt un relat de la personalitat de l'autor. Es detecta de seguida que Manuel Cuyàs és un home que no pateix. Va de pressa per la vida, salta d'un tema a l'altre, utilitza els mig entesos i arriba a conclusions senzilles i simples com la mateixa vida. I ho diu molt bé. Escriu com si respirés. Tampoc sua. Descriu. És més difícil descriure que opinar, penso que deia Josep Pla. L'atabalament que porta no és d'angoixa sinó d'arribar als llocs, a les estacions, al pàrquing, a la presentació d'un llibre o un acte cultural. Com tot bon escriptor és un gran conversador amb el punt d'ironia i d'humor constants que fan interessant tot el que diu o escriu. La ironia és una qualitat que llisca en tots els seus articles i intervencions. Ja sabem que no són temps favorables a la ironia. En les xarxes socials no es pot ser irònic

En temps del pensament ràpid, Cuyàs ens presenta una maduresa literària extraordinària

perquè el blanc i el negre dominen el paisatge. Cuyàs sap jugar amb les paraules i el seu context. Entra en els detalls, en les coses concretes, en aquells trets que a d'altres se'ns escapen. Escriu de primera mà, de les seves observacions, de la curiositat que l'acompanya tot el dia. Cuyàs hi és, veu, escolta, comparteix, pensa i escriu. Déu n'hi do. Ens explica per què a la portada del llibre *Enamorats de l'Audrey Hepburn* surt l'actriu que l'entusiasmava en la seva joventut. És una coberta elegant, simpàtica, jovenívola. En un dels articles surt de passada la Hepburn. Però el missatge que sospito que ens vol llançar Cuyàs és que probablement és un dels periodistes que més pel·lícules ha vist. De molt jove net passava hores i hores al cinema de Mataró. Veia les dues pel·lícules rituals que es projectaven en les sessions habituals. I ho repetia molts dies. Penso que la rapidesa mental de Cuyàs li ve de les trames cinematogràfiques que s'ha empassat des de fa molts anys. Molts escriptors dels anys seixanta i setanta feien crítiques de cinema perquè així es podia dir coses entre línies per parlar de política o d'altres temes proscriuats per la censura. *La quimera d'or* és la pel·lícula que més cops ha vist. Dotzenes de vegades. Però sempre ha preferit *Llums de la ciutat*. Entre Alfred Hitchcock i Orson Welles es decanta clarament per Welles. El llibre no parla de cinema, sinó del que ens explica cada dia a la pàgina 2 d'aquest diari. Que important és la segona pàgina.

Per a un periodista català és gairebé una obligació diària llegir Cuyàs. Són uns tres minuts envoltats de frescor literària, de la grandesa de les coses petites, ordinàries, de citacions gens petulants, d'un català d'alta qualitat. La seva capacitat descriptiva, breu i exacta, em recorda els articles de Julio Camba o del magistral Alvaro Ruibal, que tenia una columna diària a *La Vanguardia* que signava amb el pseudònim d'ERO. En llegir-lo em vénen a la memòria les notes curtes de Josep Pla o el *Glossari* d'Eugeni d'Ors. El noucentista per excel·lència deia que en periodisme "no cantis res, no exaltis res, no barregis res; defineix, explica, pondera".

PER QUÈ TENIM UN CUYÀS D'AQUESTES magnituds? Em sembla que és perquè estem davant d'un personatge que ha llegit molt, ha assimilat força, és persona culta, comprensiva, generosa. No és d'aquella escola del periodisme que escriu sobre coses que es voldria que passessin, sinó que explica amb claredat les que passen. Ja n'hi ha prou. En temps del pensament ràpid, Cuyàs ens presenta una maduresa literària extraordinària. És un deixeble dels mestres de la literatura catalana que ha llegit a bastament. Ell ja és un mestre del periodisme literari i d'una certa manera gens messiànica d'entendre aquest país tan formidable en què vivim. Es fa preguntes molt elementals per entendre la complexitat de la realitat que ens envolta.



Comunicació

El dia 28 s'obre la nova versió digital del diari, amb un nou disseny adaptable a tots els terminals mòbils

Un web a punt d'estrenar

Carles Ribera
BARCELONA

El Punt Avui implementarà també canvis al seu web (www.elpuntavui.cat) a partir del dia 28 per tal de continuar millorant el servei i les prestacions per als seus lectors i abonats. El resultat és un web tecnològicament millor: més ràpid, amb un disseny més actual i, especialment, adaptable a la cada cop més versàtil gamma de terminals portàtils, especialment telèfons i tauletes, que amb la nova actualització disposen d'un sistema de lectura molt més llegidor. Entre les millores i noves prestacions hi ha fotogaleries, més impactants, elements de vídeo per completar notícies i la possibilitat d'enllaçar les informacions amb programes d'El Punt Avui Televisió que estiguin relacionats amb cada informació. El nou portal digital disposa d'una portada única amb continguts nacionals i locals i amb les seccions habituals. També incorpora un sistema millor per llegir les pàgines del diari en format PDF, que figura en lloc destacat cada vegada que s'accedeix al web.

En una societat tecnològicament dinàmica com l'actual, El Punt Avui també ha decidit adoptar un model de distribució digital de les notícies molt més integrat amb les xarxes socials, tant pel que fa a la presentació com a l'organització de la redacció. Així, s'ha començat a posar en marxa un procés d'actualització permanent fet pels redactors d'El Punt Avui des de tot Catalunya, que anirà guanyant immediatesa en el futur.

La remodelació del web és un procés dinàmic que va incorporant progressi-



Algunes proves del nou web, que serà accessible a partir de diumenge vinent.

El nou portal adopta un model de distribució de les notícies més integrat a les xarxes socials

vament millores i novetats d'una manera constant. Així, també s'ha iniciat un procés per anar adaptant al nou sistema tots els continguts dels diferents productes del grup El Punt Avui, com ara els setmanaris Presència, Cultura i L'Econòmic, L'Esportiu i el Catalonia Today, a banda de potenciar la difusió per internet

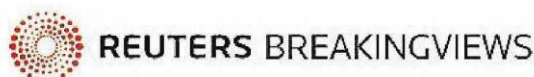
dels continguts audiovisuals d'El Punt Avui TV.

Pel que fa a la televisió, doncs, al web del diari s'hi podrà trobar la graella del dia i l'arxiu de tota la programació emesa ordenada per programes, entre els quals destaquen, entre molts d'altres, *L'illa de Robinson* o *L'hora d'anglès*. Així, el telespectador que no hagi pogut veure algun dels programes sintonitzant El Punt Avui Televisió o que els vulgui tornar a veure, els tindrà disponibles poques hores després al web del diari.

Un altre element fonamental d'aquest nou web continua sent el bloc dels serveis, que sempre ha estat una aposta forta del diari destinada a satisfer les necessitats no no-

més informatives i periodístiques dels lectors. Així, el nou web disposa d'una agenda completa, en què es poden consultar tots els actes festius i culturals, i una detallada informació meteorològica, tot permanentment actualitzat.

Totes aquestes millores són accessibles per als lectors amb la modalitat de mur de pagament amb el preu més competitiu del mercat (actualment a partir de 4 euros al mes) que permet l'accés a tots els webs, als PDF de l'edició impresa i a les aplicacions d'El Punt Avui i de L'Esportiu, així com accedir als PDF dels setmanaris Cultura, L'Econòmic i Presència i el mensual Catalonia Today. ■



El multimillonario francés Vincent Bolloré. / CHARLES PLATIAU (REUTERS)

MATRIMONIO A LA ITALIANA

Vincent Bolloré, propietario de Vivendi, aprovecha el vacío de poder en Telecom Italia para ganar influencia en la operadora

NEIL UNMACK
FIONA MAHARG-BRAVO

El interés de Vincent Bolloré por Telecom Italia (TI) requiere una explicación. Vivendi, el grupo de medios de comunicación francés que preside el multimillonario, poseerá dentro de poco el 8,3% de la empresa de telecomunicaciones italiana, lo que le convertirá en el mayor accionista. Y Vivendi se plantea aumentar su participación hasta entre el 10% y el 15%, según se especula.

Un compromiso adicional parece extraño. Vivendi ha estado desprendiéndose de activos de telecomunicaciones, no comprándolos. La participación en Telecom Italia forma parte del pago de Telefónica por la venta de Vivendi de una empresa de telecomunicaciones brasileña. El atractivo de la endeudada Telecom Italia no es evidente. Y hay pocas sinergias con los negocios principales de Vivendi de la televisión francesa y de los medios de comunicación mundiales.

Vivendi dice que la inversión es más oportunista que estratégica. Eso parece correcto, ¿pero cuál es la oportunidad? Simplemente, es posible que algún operador de telecomunicaciones

extranjero, quizás la compañía francesa Orange, intente comprar Telecom Italia. Pero pocas veces salen las cuentas en los acuerdos de telecomunicaciones transfronterizos europeos, que son difíciles desde un punto de vista político.

Lo que es más probable es que Bolloré piense que Telecom Italia es barata. Su valor empresarial de cinco veces el Ebitda, que es muy inferior a la media del sector. Pero es una empresa con mucha deuda que opera en un mercado inactivo. Además, se puede pensar que Italia va a ir mejorando. Quizás la inversión financiada por el Gobierno en

fibra de alta velocidad permita a Telecom Italia vender paquetes combinados de televisión, banda ancha, telefonía móvil y línea fija que sean rentables. O quizás las empresas de telefonía rivales italianas se fusionarán y estabilizarán los precios.

Una participación del 15% no permitirá a Bolloré controlar Telecom Italia, pero podría servir de guía para la empresa, especialmente ahora que los accionistas financieros que la controlan están vendiendo sus participaciones. Una venta o una fusión de la subdivisión del negocio brasileño tiene sentido, pero está el problema del precio y del momento de hacerlo. Italia necesita inversión, especialmente porque Metroweb, un rival más pequeño, quiere construir una red de fibra que sea competitiva.

Vivendi acabó recientemente con una protesta de los accionistas por su uso del capital. Es posible que los inversores se molesten si aumenta su participación en Telecom Italia. Naturalmente, la mejoría de la operadora los apaciguaría. Pero Telecom Italia fue una decepción para Telefónica. La aventura de Bolloré en el activismo italiano podría volverse contra él.

LA FIRMA FRANCESA
DICE QUE LA
INVERSIÓN ES MÁS
OPORTUNISTA QUE
ESTRATÉGICA



MARFEEL 'MOBILITZADORA' DE PUBLICACIONS

Fullejar el diari digital com si fos de paper

JOAN POYANO
BARCELONA

Les publicacions necessiten publicitat, les empreses que posen anuncis volen que aquests siguin vistos i els lectors volen llegir sense que la publicitat els molesti. Combinar aquestes necessitats és el que fa Marfeel, creada el 2011 per Juan Margenat -enginyer de camins, canals i ports i MBA per Esade, fundador de les empreses de cofres de regal Plan-B! i SmartBox- i Xavi Beumala, enginyer de telecomunicacions que va treballar sis anys a Adobe fins que ho va deixar per entrar en aquest projecte.

"El gran problema que abordem és que un lector de

LA NOVETAT

Es dediquen 30 minuts a la lectura de premsa i un a la digital

diari de paper hi dedic a una mitjana de trenta minuts, mentre que l'estada mitjana a una plana d'internet és d'un minut. L'objectiu és aconseguir recuperar aquests vint-i-nou minuts de lectura que es perden", explica Beumala. El mitjà, una tecnologia que optimitza els continguts per a tot tipus de telèfons intel·ligents i tauletes, amb un disseny que proporciona una experiència de lectura

mòbil intuïtiva i fluïda semblant al format d'una revista en paper, de manera que si no interessa un anunci es pugui passar plana amb comoditat.

Beumala explica que quan van engegar l'empresa tenien molt clar el producte que volien desenvolupar, però no pas el model de negoci. "De fet, no el teníem clar ni al 2013, quan vam convèncer els inversors de la ronda de finançament."

El model de negoci consisteix a proporcionar als clients -grans grups editorials i bloggers professionals- la tecnologia gratis, gestionar la publicitat i repartir-se els guanys. La publicitat es regula en funció del tipus d'usuari, de manera que si és un visitant habitual li posen menys



Xavi Beumala, cofundador de Marfeel. ALBERT SALAMÉ

anuncis perquè entén que vol contingut i no entrarà enlloc més, i si és un visitant esporàdic n'hi posen més perquè és més probable que cliqui a la publicitat.

Després de passar per les acceleradores SeedRocket i Wayra (Telefónica), Marfeel va tancar la ronda captant dos milions d'euros de Nauta Capital, Elaia Partners (capital francès), BMD (capital nord-

americà i alemany) i Wayra.

Quatre anys després, a Marfeel hi treballen 34 persones, 25 de les quals són enginyers.

Els més de 300 clients -entre els quals hi ha Grup Zeta, Prisa, Unidad Editorial i National Geographic-, sumen més de 100 milions d'usuaris mensuals, "que ens situaria en el top 25 del món si fóssim un diari", comenta Beumala.



El GEN Summit 2015 ha reunit aquesta setmana a Barcelona més de 500 editors, periodistes i experts internacionals

El futur de les notícies, a debat

ISMAEL NAFRÍA
Barcelona

Nous productes periodístics creats específicament per a dispositius mòbils. Pagament per notícies individuals. Periodisme visual i de dades. Ús de les xarxes socials per arribar a públics més joves. Noves fórmules de col·laboració amb les grans empreses tecnològiques. Ús i anàlisi de les dades d'audiència per trobar la fórmula periodística correcta. Periodisme en realitat virtual...

Aquests són només alguns dels múltiples temes que més de 500 professionals de mitjans de comunicació vinguts d'arreu del món han debatut aquesta setmana a Barcelona durant el GEN Summit 2015, la cinquena edició del congrés anual de la Global Editors Network (GEN) que s'ha celebrat del 17 al 19 de juny. Durant aquests tres dies han desfilat per l'escenari del GEN Summit directors, editors, periodistes i responsables de negoci de

desenes de mitjans internacionals, a més de consultors, proveïdors de serveis, acadèmics i altres professionals del sector periodístic. Tots amb l'objectiu comú de debatre quin és el futur de les notícies: quines fórmules periodístiques i de negoci s'han d'aplicar per aconseguir que el periodisme de qualitat pugui seguir jugant un rol rellevant en la societat i en les vides de milions de persones.

Potser una de les principals conclusions que es pot extreure del congrés és que la fórmula màgica no existeix. O que no queda cap altra solució que descobrir què és el que volen realment els usuaris que pretenen estar ben informats per oferir-los el producte i el servei més adequats en cada moment. L'estudi *Digital news report*, realitzat pel Reuters Institute i presentat durant el congrés, posa de manifest que els usuaris utilitzen cada vegada més els dispositius mòbils, especialment els smartphones, per consultar notícies (la mitjana als 12 països inclosos en l'estudi, Espanya entre ells, és del 46%). També revela que

les xarxes socials, sobre tot Facebook, són una via rellevant d'accés a les notícies per a un creixent nombre d'usuaris (41%), especialment els més joves.

Alguns mitjans, com *The Washington Post*, han creat productes informatius ideats especialment per al consum en dispositius mòbils. És el cas de la seva edició per a la tauleta Kindle Fire d'Amazon: una edició tancada que es publica dues vegades al dia (a les 5 del matí i a les 5 de la tarda) optimitzada per a la lectura a la tauleta. O una nova app, llançada aquesta setmana, ideada per als smartphones Android. Aquests dos productes van ser presentats per la responsable de notícies digitals del diari, Cory Haik, que va explicar que el *Post*, propietat del fundador d'Amazon, Jeff Bezos, ha contractat un centenar de nous periodistes durant l'últim any per poder emprendre els nous projectes digitals.

Una altra de les companyies que ha decidit crear productes específics per a determinades plataformes és la CNN. La responsable de xarxes socials



Cory Haik, de *The Washington Post*, al GEN Summit 2015



XAVI GOMEZ ROIG

d'aquesta cadena, Samantha Barry, va presentar el producte informatiu que han creat per a la xarxa social Snapchat, utilitzada especialment pel públic més jove. Es tracta d'un producte molt visual i dinàmic en el qual es combinen vídeos i altres elements gràfics amb textos molt breus.

La cadena britànica BBC, per la seva banda, va exposar de la mà de la periodista i presentadora Anne-Marie Tomchak el seu espai BBC Trending, en el qual es presta especial atenció als temes que estan sent més compartits a les xarxes socials. BBC Trending té un programa setmanal de ràdio i un canal a YouTube.

La poca predisposició dels usuaris a pagar per notícies digitals és un altre dels grans reptes a què s'enfronta el sector dels mitjans. La qüestió va ser abordada fins i tot per un dels principals directius mundials de Google, David Drummond, vicepresident i responsable d'assumptes legals del cercador. Drummond va assenyalar que els usuaris que vulguin valor a les notícies hauran de pagar per llegir-les. L'executiu de Google va exposar diferents projectes que Google impulsa en col·laboració amb els editors de notícies, com la Digital News Initiative (DNI) llançada a Europa, que inclou una inversió per part de Google de 150 milions d'euros durant els propers tres anys per finançar projectes periodístics innovadors. El representant de Google es va referir al tancament de Google News a Espanya, que va qualificar com una de les deci-

ons més dures i tristes que ha hagut de prendre, perquè considera que totes les parts hi han sortit perdent, i va mostrar la predisposició de la seva companyia a entendre millor les necessitats dels editors i a col·laborar-hi: "Nosaltres no sabem produir notícies", però sí aplicacions i productes que funcionen a internet. La pròxima edició del GEN Summit se celebrarà del 15 al 17 de juny a la ciutat de Viena (Àustria).

DATA JOURNALISM AWARDS

Un total de 14 treballs internacionals de periodisme de dades van ser premiats en la quarta edició dels Data Journalism Awards. Entre ells, les investigacions Swiss Leaks i Luxemburg Leaks realitzades per l'International Consortium of Investigative Journalists (ICIJ).

START-UPS FOR NEWS

Vuit *start-up* que ofereixen productes o serveis per a mitjans de comunicació competien com a finalistes en aquesta edició del GEN Summit. El projecte guanyador va ser SourceRise, un servei que connecta periodistes que treballen sobre el terreny amb les oenagés i fonts locals en casos de crisis humanitàries. Els altres set finalistes van ser Data-visual, SAM, Storyform, Fotokite, Stringr, Spot.IM i el projecte català Newskid.

EDITORS LAB

L'equip de tres professionals –un periodista, un programador i un dissenyador– de France 24 i RFI va ser el guanyador de la competició Editors Lab, en la

qual han participat els mitjans que havien vençut en les respectives edicions locals celebrades en diferents ciutats del món. El tema de la competició era el desenvolupament sostenible. Els equips participants havien de desenvolupar el prototip d'un projecte digital durant els dos dies de la competició. El projecte de France 24 i RFI, titulat *Earth Alert*, és una aplicació mòbil que permet als usuaris alertar sobre problemes mediambientals. El segon lloc va ser per a l'equip del diari britànic *The Times* pel seu projecte d'editor intel·ligent de continguts *Think17*. En tercer lloc va quedar l'equip de la revista austríaca *Datum* amb el seu projecte *Urban Sustainability Index*, un índex interactiu de sostenibilitat de les ciutats basat en dades.

GOOGLE TRENDS

Google va escollir Barcelona i el GEN Summit per presentar mundialment el seu renovat servei Google Trends (google.com/trends). La nova interfície de Google Trends ofereix moltes millores, com la incorporació d'informació en temps real de les cerques que fan els usuaris a Google, Google News i YouTube per mostrar en qualsevol moment els temes més populars a internet. Google Trends és un dels serveis impulsats pel Google News Lab, al qual s'ha incorporat recentment el periodista expert en periodisme de dades Simon Rogers, creador al seu dia del *DataBlog* del diari britànic *The Guardian*. Abans d'arribar a Google Rogers va treballar com a editor de dades a Twitter. ●



EL DEFENSOR DEL LECTOR



Josep Rovirosa

Contrastar

Al subscriptor Jordi Aymà, de Sant Cugat, no li quadren ni el titular ni la descripció dels fets quan els compara amb la seva experiència pròpia. Creu que és inexacta la informació sobre les conseqüències de la vaga d'acomodadors en el concert de clausura de la temporada Ibercamera, titulada "Els acomodadors del Liceu i L'Auditori interrompen un concert" (10 de juny, pàgina 39). En el seu escrit al Defensor, Jordi Aymà diu que ell va ser a l'Auditori i que els treballadors "van llançar paperetes reivindicatives i van deixar anar dues pancartes des de les llotges de l'últim pis" però que "l'orquestra no va haver de parar" i que "en cap moment es va interrompre el concert". El lector no comparteix tampoc que els vaguistes rebessin el públic amb insults –tal com es despenia del text de la notícia– ja que "els crítics –diu– eren contra l'empresa, L'Auditori i l'Ajuntament però no contra els espectadors". Reconeix, tot i això, que "durant la primera part" arribava a la sala "una mica de soroll de fora".

La informació, sense firma, es va redactar a última hora utilitzant com a fonts les pròpies de les institucions afectades per la vaga i "una altra d'independent i fiable". L'endemà, l'Auditori i el Liceu també deien en una nota de premsa conjunta que els vaguistes "van interrompre un concert a L'Auditori".

Amb voluntat de contrast, el Defensor parla amb Jorge de Persia. Al crític de *La Vanguardia* li sembla que "el lector té raó, perquè certament no hi va haver cap interrupció". Matisa, però, que l'actuació "va començar amb més de 15 minuts de retard" i que "a l'inici del segon moviment del concert de Dvorák el director va dubtar uns instants (potser un minut) ja que a la sala arribava una mica de soroll des de fora de L'Auditori".

Sembla que no va ser el concert més plàcid de la temporada, però si interrompre significa "suspendre, impedir, la continuació (d'una cosa)", segons el diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans,

potser aquest no era el millor verb per definir les conseqüències de l'acció reivindicativa. Amb molt poques paraules i sense poder matisar, un titular condensa allò que és més destacable d'una notícia. Encertar en el verb és fonamental per ajustar-se a la realitat. Potser hauria estat millor escriure que els acomodadors endarrereixen o incomoden un concert, més que no pas l'interrompen. Va ser una llàstima que, per raons d'espai i perquè cal prioritzar la informació, la crítica de Jorge de Persia no es publicés. El títol era "caixa de ressonàncies" i en una explicació més detallada construïa un joc narratiu amb l'anàlisi de les ressonàncies musicals del concert, les derivades d'una programació determinada i les que arribaven d'un conflicte laboral.

potser aquest no era el millor verb per definir les conseqüències de l'acció reivindicativa. Amb molt poques paraules i sense poder matisar, un titular condensa allò que és més destacable d'una notícia. Encertar en el verb és fonamental per ajustar-se a la realitat. Potser hauria estat millor escriure que els acomodadors endarrereixen o incomoden un concert, més que no pas l'interrompen. Va ser una llàstima que, per raons d'espai i perquè cal prioritzar la informació, la crítica de Jorge de Persia no es publicés. El títol era "caixa de ressonàncies" i en una explicació més detallada construïa un joc narratiu amb l'anàlisi de les ressonàncies musicals del concert, les derivades d'una programació determinada i les que arribaven d'un conflicte laboral.

dors endarrereixen o incomoden un concert, més que no pas l'interrompen. Va ser una llàstima que, per raons d'espai i perquè cal prioritzar la informació, la crítica de Jorge de Persia no es publicés. El títol era "caixa de ressonàncies" i en una explicació més detallada construïa un joc narratiu amb l'anàlisi de les ressonàncies musicals del concert, les derivades d'una programació determinada i les que arribaven d'un conflicte laboral.

Blanc sobre blanc. Els periodistes conjuguem el verb *contrastar* en el sentit de comparar les diferents versions que cada font dona d'una mateixa notícia. Però té també un significat gràfic. Per a una correcta llegibilitat el text ha de contrastar sobre el paper. Dos lectors, Joan Solergibert i Raquel Herrera, es queixen que en una entrevista al *Magazine* no apareix el nom de l'entrevistat (14 de juny, pàgina 86). És cert. Es tractava de l'humorista novaiorquès Jules Feiffer. El nom havia d'aparèixer en blanc, sobre la foto. Però en la impressió, els tons de la imatge van quedar excessivament clars. I la conseqüència és evident: va desaparèixer el contrast i es va perdre el titular. ●

Els lectors poden escriure al Defensor del Lector
(defensor@lavanguardia.es) o llamar al 93-481-22-99



Competència multa Mediaset per publicitat encoberta

La Comissió Nacional dels Mercats i la Competència (CNMC) ha sancionat Mediaset amb 324.000 euros per haver fet publicitat encoberta al programa de Telecinco *Sálvame diario*. La CNMC ha informat que imposa aquesta sanció a Mediaset perquè ha incomplert la llei general de

la comunicació audiovisual (LGCA) anunciant productes de salut a la secció *Me encanta cuidarme*, dins de l'emissió normal del programa i sense advertir que allò era publicitat. Competència diu que el cas és d'una especial gravetat, ja que es tracta d'un espai que aborda temes de salut.



Fil per randa

MILLOR UNA LLIBRERIA

▶ Al final de la presentació del llibre *Retorn a casa*, de Josep Tomàs Cabot, divendres a

Manresa, l'escriptor va fer agraïments als «amics» periodista (Gonçal Mazcuñán) i editor (Jaume Huch), als assistents i a Antoni Daura, responsable de la llibreria Parcir, on s'havia celebrat l'acte. I va explicar, amb tota la naturalitat,

que posats a triar, ell prefereix «presentar un llibre envoltat de llibres» que fer-ho al Casino (a la sala d'actes), el que va provocar les rialles del públic i la pregunta de Tomàs Cabot: «que hi ha algú del Casino, aquí?».

GRÀCIES EN PERSONA

▶ En el mateix acte, Jaume Huch va agrair la foto de portada del llibre, que signa el cap de fotografia d'aquest diari, Salvador Redó, i ho va poder fer en persona: feia fotos de la presentació.



Cooperants i periodistes: aliança en temps de crisi

**CRISTINA MAS
BARCELONA**

Les ONG necessiten comunicar millor la seva feina davant els nous aires tecnològics i en temps de retallades en els fons públics d'ajut al desenvolupament. Arribar a la gent no només per obtenir finançament, sinó, sobretot, per sacsejar consciències. I els mitjans de comunicació, també colpejats per les restriccions pressupostàries, han d'aprendre a comunicar millor el que passa al sud, fugint de les visions estereoti-

pades i sensacionalistes i buscant els nous actors sobre el terreny que neixen en un món en plena eferescència.

Davant d'aquesta doble realitat, LaFede.cat, l'entitat que agrupa 113 ONG catalanes, ha impulsat el projecte europeu Devreportes, que pretén crear una xarxa de periodistes i professionals de la comunicació especialitats en temes de desenvolupament. Hi participen també el consorci d'ONGs de la regió nord-italiana del Piemont i la coordinadora d'entitats de cooperació de la regió francesa del Roine-Alps. S'han celebrat



tres seminaris a Lió, Barcelona i Torí, per intercanviar bones pràctiques i definir un marc d'acció en forma de vademècum. Com s'ha de comunicar més enllà de l'emergència? Com es reflecteix la diversitat i pluralitat de les societats del sud? Com s'explica que els projectes obtenen resultats realment transformadors i es defugen les visions fatalistes?

Iniciatives innovadores

Sorgeixen moltes i variades iniciatives: des del Centre per a la Promoció dels Drets Humans organitzat per la cadena qatariana Al-Jazira, fins a cooperatives per editar revistes que reflexionen sobre la justícia global amb la participació d'entitats socials o grans projectes periodístics finançats per fundacions internacionals. ■



¿Cómo limpiar su imagen en las redes sociales?

CASO 'ZAPATA' Guía para recuperar el prestigio tras cometer un error en Internet.

Calixto Rivero, Madrid
“¿Como meterías a cinco millones de judíos en un 600? En el cenicero”. Este chiste de humor negro y macabro, que publicó el anónimo ciudadano Guillermo Zapata en enero de 2011 en Twitter, le ha vuelto como un *boomerang* cuando el sábado fue nombrado concejal de Cultura del Ayuntamiento de Madrid. Este dirigente de Ahora Madrid no ha durado en el cargo ni cuarenta y ocho horas. Sin haber tomado ni una medida, ha tenido que dejar sus funciones en Cultura por un mensaje desafortunado en las redes sociales hace más de cuatro años. Un mensaje de 52 caracteres sobre el holocausto que ha hundido –o, al menos, dañado gravemente– su carrera. Tras la polémica, otro diputado de Podemos en la Asamblea de Madrid, Ramón Espinar, escribió el siguiente tuit: “Claro



Guillermo Zapata dejó su cargo como concejal de Cultura ante las críticas por algunos de sus tuits.

La mitad de los políticos son difamados o insultados en las redes sociales de manera habitual, según algunos informes

que he borrado mi *timeline* [sus tuits antiguos en esta red social]. Viendo el percal, cualquier cosa puede ser descontextualizada”.

Como el caso de Zapata, se han producido muchos errores en el pasado de personajes públicos, directivos y líderes empresariales que han forzado más de una dimisión. Para ello, hay algunos profesionales que se dedican a acompañar a los personajes con proyección pública para borrar el pasado de los famosos y para conseguir que todo el trabajo que han realizado en el pasado sea totalmente descalificado por una frase desafortunada o sacada de contexto. El objetivo: que puedan volver a ejercer su profesión y que desaparezca, cuando la tormenta escampe, el rastro de la polémica.

María Fernández García-Fajardo, *coach* especializada en personajes públicos, asegura que “el personaje público está más expuesto que nadie” y que comentarios que antes se hacían en el salón de casa ahora los lee todo el mundo. Estos errores, que afectan tan-

to a deportistas de élite, cantantes o políticos, pueden acabar con una carrera profesional. O en el mejor de los casos, reducir el rendimiento de estos profesionales.

¿Qué hacer en estos casos? En primer lugar, si las críticas son injustificadas, los *coach* que acompañan a estos personajes, que requieren también apoyo psicológico, les recomiendan que “no entren al trapo”. Sin embargo, en algunos casos, prefieren pedir perdón por el error. El 50% de los políticos, por ejemplo, son difamados o insultados en las redes sociales y, en el caso de los periodistas, las mujeres reciben un 65% más de mensajes críticos que los hombres. Aunque la primera fórmula que se baraja es no hacer nada, lo cierto es que muchos personajes prefieren pedir disculpas para demostrar la coherencia entre lo que son y lo que están transmitiendo. Después de pedir perdón, que no suele

ser muy efectivo en el corto plazo, el segundo paso tras un error en internet es cerrar los perfiles en redes sociales y esperar a que la tormenta escampe. García-Fajardo explica que lo normal es que “un escándalo tape a otro”.

Sin embargo, tras un error como el cometido por Zapata, que han saltado de las redes sociales a los grandes medios de comunicación, la mejor fórmula es contratar a una empresa de reputación online. Por ejemplo, si buscas

Los expertos creen que es mejor generar nuevos contenidos sobre el afectado que borrar los datos

Los primeros pasos: un parón en la carrera profesional y cerrar los perfiles en Internet tras pedir disculpas

Juan Fernando López Aguilar en *Google*, todas las noticias relacionadas en la primera página que aparece están relacionadas con las denuncias de maltrato, una acusación que el Supremo ha tumbado. ¿Cómo hacer desaparecer esa mancha en la imagen de una persona, que puede ser injusta? Aunque el camino que parecería más fácil es pedir a los que han publicado las informaciones que las retiren, algo conocido como “derecho al olvido”, lo cierto es que las empresas de reputación creen que lo más efectivo es generar nuevos contenidos sobre el afectado. La razón: que en la primera página de Google, que es la única que consultan el 95% de los usuarios cuando hacen una búsqueda, desaparezca el escándalo. Los expertos también recomiendan que, durante un tiempo, los afectados se muden al extranjero, algo que ha hecho, por cierto, la infanta Cristina.



John Malkovich, Uma Thurman y Swoosie Kurtz, en el rodaje de *Las amistades peligrosas* (1987). / BRIGITTE LACOMBE

La fotógrafa amiga de los famosos

Lacombe monta su primera muestra tras 40 años entre las bambalinas de los rodajes

IRENE CRESPO, **Nueva York**
En 1975 Brigitte Lacombe y su cámara se fueron por primera vez al festival de Cannes. “Era la única mujer fotógrafa por entonces, y no solo en Cannes”, cuenta por teléfono mientras termina de montar su primera exposición en 40 años, que estará hasta el 6 de julio en la galería Phillips en Nueva York. “En aquella época podías acercarte a los actores con más facilidad. Conocí a Dustin Hoffman, y me invitó a ir al rodaje de su película. No sé si él se lo tomó en serio, pero yo sí, así que volví a París, lo comenté en mi revista y me enviaron al rodaje”.

La película era *Todos los hombres del presidente* (1976). Fue el primer rodaje que retrataría con su cámara. El primero de cientos. “Empecé una buena relación con Dustin y su familia, acabaron ayudándome a conseguir mi residencia en EE UU y me mudé aquí”, dice Lacombe. “Por haber empezado en una película tan extraordinaria pude ir a otros rodajes, y sigo haciéndolo hasta hoy”.

Luego llegó *Casanova* (1976) de Fellini, con Donald Suther-

land, a quien también conoció aquel 1975 en Cannes. Y poco después Lacombe fotografiaría el rodaje de *Kramer contra Kramer*, donde conocería a una de las personas que han marcado su carrera: Meryl Streep. “He estado siguiendo la carrera de algunos actores y directores durante 40 años. Una de esas personas es Meryl Streep, que para mí no solo es una maravillosa actriz, sino también una buena amiga”, dice la fotógrafa francesa afincada en Nueva York. “Otra de las personas a la que estoy más agradecida por su ayuda y nuestra relación es Martin Scorsese, que me ha incluido en todos sus proyectos”.

Intimidación tras las cámaras

Lacombe demostró ser la fotógrafa amiga de las estrellas en la inauguración de su exposición en Manhattan. Por allí pasaron Scorsese, Robert de Niro, Meg Ryan, Christian Slater, Oscar Isaac, Joel Coen... Titulada *Complicities* (Complicidades), está compuesta por 20 fotos, tomadas entre 1976 y hoy, que resumen la intimidad



Brigitte Lacombe. / CORDON PRESS

de la fotógrafa con sus modelos. “El tipo de imágenes que consigo es por el nivel de complicidad que tengo con ellos”, explica. Ella lo define como una colaboración en la que nunca impone sus ideas.

Gracias a esa complicidad y a sus 40 años de experiencia en el cine, Lacombe se mueve en esos ambientes como la perfecta espía, capaz de captar momentos íntimos entre actores y directores que luego contarán secretos de la película. “Es difícil estar en un rodaje y conseguir las imágenes que quieres, porque eres la persona menos importante, tienes que encontrar el momento y ser respetuoso. La fotografía es accesoria, pero al final todo el mundo está contento de que se haya hecho”.



elradar



El Caire va emetre una ordre de detenció contra el periodista Ahmed Mansur. AL-JAZIRA

Al-Jazira demana a Alemanya que alliberi el periodista retingut

JOAN CALLARISSA
BARCELONA

La televisió qatariana Al-Jazira va demanar ahir a les autoritats alemanyes que alliberin el periodista de la cadena Ahmed Mansur, retingut dissabte a Berlín per una ordre internacional de detenció emesa per Egipte. "La repressió contra els periodistes per part de les autoritats egípcies és ben coneguda. [...] Altres països no han de ser eines d'aquesta opressió contra els mitjans i menys els que respecten la llibertat de premsa com Alemanya", ha subratllat en una nota el director general d'Al-Jazira, Mostafa Suag.

Mansur, un veterà i reconegut periodista de la cadena, va quedar retingut quan es disposava a agafar un vol de Qatar Airways cap a Doha. El mateix reporter va dir a la cadena qatariana per telèfon que estarà retingut fins

dilluns, quan compareixerà davant un jutge alemany, que decidirà sobre el seu cas.

La Interpol ha emès una ordre d'arrest a petició del Caire contra Mansur, que va ser condemnat el 2014 per un tribunal egipci a 15 anys de presó per segrestar i torturar un advocat. Mansur ha insistit, però, en declaracions a Al-Jazira, que aquest cas és "fabricat" i que la mateixa Interpol va rebutjar la sol·licitud d'Egipte de detenir-lo.

L'arrest es produeix dues setmanes després que el president egipci, Abdel Fatah al-Sissi, visités Alemanya per reunir-se amb la cancellera Angela Merkel. Les autoritats egípcies han sentenciat a penes de presó nombrosos periodistes d'Al-Jazira, una cadena a la qual acusen de col·laborar amb els Germans Musulmans i de difondre notícies que malmeten la imatge i la seguretat del país. Tres periodistes d'Al-Jazira ja van ser sentenciats a penes d'entre set i deu anys de presó el 2013. —



Críticas por la detención en Alemania de un periodista de Al Yazira

L. DONCEL, Berlín

Asociaciones en favor de la libertad de expresión como Reporteros sin Fronteras y los partidos de la oposición alemana (La Izquierda y Los Verdes) han criticado duramente la detención en la noche del sábado del periodista Ahmet Mansur, una de las caras más conocidas de la cadena catari Al Yazira. Mansur, que fue retenido en el aeropuerto berlinés de Tegel a petición del Gobierno de Egipto, dijo ayer que espera que el juicio que debe decidir sobre su extradición se celebre rápidamente.

El periodista, que en el momento de la detención estaba a punto de viajar a Doha, había viajado a Berlín para entrevistar a un experto sobre el mundo árabe. "Las autoridades alemanas me han dicho que se trata de un caso criminal internacional", dijo el periodista por teléfono a Al Yazira. Mansur, con doble nacionalidad británica y egipcia, fue condenado por un tribunal de El Cairo a 15 años de prisión bajo la acusación de haber torturado a un abogado en 2011 en la Plaza Tahir, el centro de la revuelta popular que derrocó al expresidente Hosni Mubarak. La cadena asegura que se trata de una acusación falsa, cuyo objetivo es acallar a Mansur, conocido en todo el mundo árabe.

Egipto contra la cadena

Esta no es la primera vez que las autoridades egipcias proceden contra Al Yazira. Tres de sus periodistas fueron detenidos en diciembre de 2013 y sentenciados a penas de entre siete y diez años de prisión. El régimen egipcio acusa a la cadena de ejercer de portavoz de los Hermanos Musulmanes, el movimiento islamista con base en Qatar que el actual presidente, Abdel Fattá al Sisi, derrocó en 2013 cuando era jefe del Ejército. La cadena niega estas acusaciones.

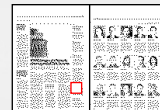
El caso de Mansur, que sigue bajo tutela policial a la espera de que la fiscalía decida el lunes sobre su situación, ha generado un aluvión de críticas a las autoridades alemanas. La policía argumenta que contra el periodista pesa una orden de búsqueda internacional, pero su abogado, Fazli Altin, lo niega. Desde París, Reporteros sin Fronteras se cuestiona si las autoridades alemanas están ayudando a un régimen autoritario. La detención de Mansur se produce dos semanas después de la visita oficial a Berlín del presidente egipcio. Al Sisi fue recibido entonces por la canciller Angela Merkel. En la rueda de prensa que ofrecieron ambos ya quedó patente la tensión por las prácticas del nuevo régimen.



ALEMANYA

Estudien l'arrest d'un periodista d'Al-Jazeera

La fiscalia de Berlín va anunciar que analitzava l'ordre de detenció del periodista de la cadena Al-Jazeera Ahmet Mansur, que va ser detingut dissabte a l'aeroport de la capital alemanya a requeriment d'Egipte. Contra Mansur hi ha una ordre de crida i cerca internacional, ja que havia estat condemnat en absència per Egipte a 15 anys de presó el 2014 acusat d'haver torturat un advocat. ■ AGÈNCIES



RTV-CYL deja a EY por BDO

El Ente Público Radio Televisión de Castilla y León (RTVCYL) ha realizado un cambio de auditor, dejando atrás su época con EY. Ahora, el nuevo encargado de auditar las cuentas será BDO.



ONLINE



Col·legi
de Periodistes
de Catalunya

acceso

INTELLIGENCE TO SHINE

Col·legi de Periodistes de Catalunya

Fecha	Titular/Medio	Pág.	Docs.
20/06/15	Núria Picas mostra experiències i els sentiments a "Pessics de Vida" / Regio7	59	1

Periodisme i Mitjans de comunicació

Fecha	Titular/Medio	Pág.	Docs.
21/06/15	Stefanie Costa y Paulo Castro, ganadores del Glassberries Design Awards 2015 / Periodistas en Español	61	2
21/06/15	Perry Fellwock, el hombre que reveló la existencia de la NSA / Periodistas en Español	63	2

Col·legi de Periodistes de Catalunya



Núria Picas mostra experiències i els sentiments a "Pessics de Vida"

Sábado, 20 de junio de 2015

REDACCIÓMANRESA La corredora d'ultratrails, Núria Picas, va ser la convidada, dijous, de l'última xerrada del curs dins el cicle "Pessics de Vida", a càrrec del Casino i la Demarcació de la Catalunya Central del Col·legi de Periodistes. Picas va mantenir una conversa amb Xavier Prunés, cap d'Esports de Regió7, durant la qual va repassar la seva activitat i en què va mostrar emoció quan va fer repàs de moments complicats com la lesió que va tenir a l'astràgal del peu esquerre i que va posar en un seriós perill la seva trajectòria com a esportista. La manresana resident a Berga -"el Berguedà és com un gimnàs a l'aire lliure"- va recordar els inicis a Montserrat, el seu pas cap a les ultratrails que l'han portada a ser campiona de la Copa del Món i el seu vincle afectiu a proves com la Cavalls del Vent (ara Ultra Pirineu) al parc del Cadí-Moixeró. També va explicar l'experiència en el camp base del Makalu, al Nepal, en els recents terratrèmols. Compartir a Twitter
Compartir a

Periodisme i Mitjans de comunicació



Stefanie Costa y Paulo Castro, ganadores del Glassberries Design Awards 2015

Domingo, 21 de junio de 2015

Los portugueses Stefanie Costa y Paulo Castro se han proclamado ganadores del Glassberries Design Awards 2015, un galardón que premia el diseño en vidrio y que este año introduce también el corcho en sus diseños. En una ceremonia que tuvo lugar por primera vez en Madrid, las empresas BA Glass, líder europeo del sector de los envases de vidrio, y Corticeira Amorim, líder mundial del sector del corcho, han entregado los galardones de la IV edición de los Premios Internacionales de Diseño Glassberries Design Awards. Un reconocimiento que busca premiar la innovación de los jóvenes diseñadores en el sector de los envases de vidrio y corcho, ya que ambas empresas se esfuerzan en fomentar valores de sostenibilidad. La entrega de premios tuvo lugar el 8 de junio en el espacio Medialab-Prado en una gala abierta al público que estuvo presidida por Tiago Moreira da Silva, director de Marketing de BA. El premio honorífico más importante de esta edición ha sido para estudiantes de la Escuela Superior de Diseño e Ingeniería de Barcelona, ELISAVA, quienes han incorporado el corcho a los diseños de vidrio. La edición de este año ha sido la más internacional, ya que ha contado con la participación de más de 140 jóvenes de Portugal, España y Polonia, que fueron invitados por BA Vidro para crear una nueva gama de envases para la industria alimentaria, en concreto, para el sector del aperitivo. El concurso ha contado con la participación de tres universidades españolas: EINA Centre Universitari de Disseny i Art (Barcelona), ELISAVA (Barcelona), IED Madrid, junto con otras reconocidas universidades en Portugal y Polonia. Los ganadores: Stefanie Costa y Paulo Castro son dos estudiantes de la Universidad de Aveiro (Portugal) quienes, con su original propuesta para crear un envase gourmet de pepinillos reconversible en bol, se han llevado el premio más importante, el Golden Glassberry. El segundo y el tercer premios han sido para la Escuela Superior portuguesa de Artes y Diseño (ESAD, ya que la estudiante Maria Teresa Soares se ha llevado el segundo galardón, Silver Glassberry, gracias a un envase sencillo y elegante para presentar este aperitivo; y otra estudiante, Cláudia Baltarejo, se ha hecho con el tercer premio, el Bronze Glassberry, tras haber presentado una propuesta de packaging estilizada y con líneas sugerentes. En cuanto a los estudiantes premiados de la Escuela Superior de Diseño e Ingeniería de Barcelona ELISAVA, BA Vidro ha querido entregar un total de seis galardones honoríficos, de los cuales el más destacado ha sido para Jameny Rivera, Roni Zaslavsky e Isaac Soler Ramos, por un diseño equilibrado en el que corcho y vidrio están igualmente presentes. Todos los premios han sido otorgados por un jurado internacional formado por responsables de BA y Corticeira Amorim, así como por António Lacerda, presidente de la Asociación Nacional de Diseñadores de Portugal y Gonzalo Ybarra, director de Marketing de Ybarra, además de por los propios consumidores. BA fue creada en 1912 y se dedica a la producción de envases de vidrio para la industria alimentaria y de bebidas. La empresa tiene implantado un modelo de negocio inspirado en los valores del

Periodistas en Español

<http://periodistas-es.com/stefanie-costa-paulo-castro-ganadores-del-glassberries-design-awards-2015-54732>

Dom, 21 de jun de 2015 21:02

Audiencia: 16.760

Ranking: 5

VPE: 55

Página: 2

Tipología: online

grupo que se asienta en la innovación permanente y en el emprendimiento interno que promuevan la sustentabilidad del negocio y permitan contribuir a la creación de riqueza local. Corticeira Amorim inició su actividad en el siglo XIX y se convirtió en la mayor empresa transformadora de productos de corcho del mundo, generando un volumen de negocio superior a los 500 millones de euros en 103 países en un esfuerzo concertado por la conservación y preservación de millones de árboles de corcho en la cuenca mediterránea, que desempeñan un papel clave en la retención de CO2, la biodiversidad y la lucha contra la desertificación. ¿Te interesan nuestros contenidos? Apoya el periodismo independiente con Dropcoin

Perry Fellwock, el hombre que reveló la existencia de la NSA

Domingo, 21 de junio de 2015

Ocurrió hace 41 años, cuando el enemigo no era el salafismo yihadista sino el comunismo que parecía extender su imperio en Asia, cuando los contestatarios no estaban guiados por una lógica libertaria, como puede que ocurra con Snowden y Assange, sino por un anticapitalismo tercermundista, escribe Rémi Noyon en el digital de referencia de la izquierda francesa Rue 89, haciéndose eco del artículo (de pago) publicado por Jean-Marc Manach en la publicación online Arrêt sur images, donde se cuenta una vez más el recorrido vital de Perry Fellwock, que fue la primera persona que reveló la existencia de la National Security Agency (NSA), mantenida en secreto durante mucho tiempo, hasta el punto de que se la conocía también por el mote de No Such Agency (la agencia que no existe). Perry Fellwock La historia fue desvelada en diciembre de 2013 por Adrian Chen, un periodista de Gawker.com, blog perteneciente a Gawker Media, un grupo estadounidense de publicaciones digitales fundado y dirigido en Nueva York por Nick Denton, quien consiguió contactar con Fellwock, quien de entrada desconfía de los periodistas muchos de sus colegas han trabajado para las agencias de inteligencia, le dijo nada más conocerle- y en la actualidad es propietario de un discreto negocio de antigüedades en Oceanside, Long Island. Según los hechos relatados en Rue 89, Fellwock estudiaba arqueología cuando decidió ingresar en el ejército del aire, en 1966. Contactado por la NSA, trabajó en Turquía en un puesto de escuchas. En 1968 le enviaron a Vietnam, justo antes de la ofensiva de Têt, punto álgido de la guerra entre el Vietcong y las tropas estadounidenses. Asqueado por los combates y por la muerte de cuatro estudiantes pacifistas que protestaban contra la guerra en 1970, en Ohio, ingresó en el movimiento de protesta. Cuando, en 1971, Daniel Ellsberg publicó los Papeles del Pentágono, Fellwock contactó con Ramparts Magazine, un mensual de la izquierda radical, progresista y antimilitarista, donde pasó horas explicando qué era la NSA. Una parte de la prensa del país, espoleada por la CIA, intentó desacreditarle pero el escándalo del Watergate acabó por levantar (un poco) el velo sobre las prácticas de la CIA, el FBI y la NSA. Pero el relato que publicó Adrian Chen en 2013 es mucho más detallado, y merece la pena conocerlo porque forma parte de la historia reciente que nos afecta a todos y cada uno de los habitantes del planeta. Además, es mucho más interesante que muchos de los best-sellers de espionaje que tanto nos apasiona leer, o que las películas del género que tanto apreciamos, porque unos y otras nos facilitan muchas claves de nuestra propia existencia. El reportaje publicado en Gawker.com comienza explicando que en el Brownstone, un edificio de cuatro plantas situado en el 141 de la calle 37 este de Manhattan un edificio de color claro en una arbolada calle tranquila, a la sombra del Empire State Buildin-, en el verano de 1920, Herbert O. Yardley, un codificador del gobierno contrató a una banda de genios en matemáticas y empezó a descifrar los telegramas diplomáticos japoneses interceptados. Aquello se llamó la Cámara negra y fue la primera agencia de descodificación civil de Estados Unidos. Aquello dio lugar al estado de vigilancia y finalmente a la tentacular National Security

Agency. Hace cuatro décadas, Perry Fellwock, conocido también como Winslow Peck, se convirtió en el primer hombre que denunció las actividades de la NSA, que se dirigió a la prensa para explicar el enorme alcance de la agencia estatal de espionaje. Sus revelaciones pasaron de las páginas de Rampart a las del New York Times, fue uno de los protagonistas clave en los movimientos de los años 1970 y, junto a Norman Mailer, también uno de los objetivos de la propaganda de la CIA. (Un paréntesis para explicar que cuando, en junio de 2013, el diario británico The Guardian comenzó a publicar los documentos de la NSA filtrados por Edward Snowden, la página Cryptome.org -una publicación con sede en estados Unidos, creada por el enigmático arquitecto neoyorquino jubilado John Young, quien desde 1996 colecciona miles de documentos delicados censurados por diversos gobiernos, sobre temas de espionaje y vigilancia- volvió a publicar el artículo original de Ramparts de 1972, en el que Fellwock denuncia las actividades de la NSA, y donde se le presentaba, con el pseudónimo de Winslow Peck, analista principal de la agencia en Estambul, donde llevaba más de dos años en un puesto de escuchas. Pensaban que nadie se atrevería a escribir sobre el asunto, declaró el periodista James Bamford, autor de tres libros sobre la NSA, incluido el primero que fue un éxito, Puzzle Palace. Era un organismo que existía aparte del resto del gobierno, o casi. En 1972, el joven Winslow Peck aseguró que la NSA había descifrado todos los códigos sociéticos, que la cuenta oficial del gobierno sobre la guerra del Vietnam era una mentira y que la agencia era un marco de corrupciones varias, de actividades ilegales como el contrabando, el tráfico de drogas e incluso la trata de personas- amparadas por las ventajas del empleo). Volvamos al relato principal. Adrian Chen leyó la historia publicada en Ramparts y decidió contactar con Fellwock. Consiguió su teléfono a través de John Young y al otro lado de la línea respondió un hombre desconfiado que aseguraba no tener nada que decir, que consultaba todo con sus abogados, concertaba citas, exigiendo que fueran en sitios abiertos desde los que pudiera controlar a la gente de alrededor, y las deshacía a los pocos minutos; que incluso pedía al periodista que no volviera a intentar contactarle porque no quería que le pasara como a los otros que han denunciado. Solo el tesón de Chen consiguió finalmente, y después de muchos días, un cita en mitad de una calle de Manhattan. Fellwock tiene ahora 67 años y el pelo blanco. En 1972, cuando tenía 25, sentado en la mesa de un IHOP de Berkeley (International House of Prayer, cadena de restaurantes propiedad de una iglesia evangélica), contó todo lo que sabía de la NSA a Peter Collier y David Horowitz, coeditores de Ramparts. Antes les había enviado una carta, firmada como Winslow Peck, explicando que era un veterano de la Fuerza aérea y quería denunciar a la agencia donde había trabajado: Lo que yo quería era parar la guerra, y estaba dispuesto a hacer de todo para conseguirlo. Estaba loco. ¿Te interesan nuestros contenidos? Apoya el periodismo independiente con Dropcoin